

Franciaország politikai bázist keres Ausztriában Homályos tervek a dunai helyzet kialakítására

Az Uj Kelet bécsi tudósítójától

A génuai konferencia után Franciaország új támpontokat keres keleti politikájára számára. Műszere egyelőre még csak az u. n. „előterepezés”. Azt a technikát kell érteni ezalatt, mely még nem használ következteljes diplomáciai lépéseket, de a politikailag gyanus barátkozás módszerét öleli fel. Franciaország most az u. n. társadalmi szálakat akarja erősebbre szőni Ausztriában és erre nézve határozott programja van, melynek tervei Pontalis bécsi francia követől indulnak ki. A program a következő:

Egy német és francia nyelven kiadott gazdasági folyóirat megjelentetése, mely a francia érdekeket szolgálja összefüggésben az utódállamokban kultivált hasonló francia tevékenységgel.

Osztrák iskolák és könyvtáraknak ingyenesen régi és modern francia irodalmi műveit akarják szállítani.

Sok zene és nyelvtanár akarnek államilag segítyezni, hogy ezáltal ezek Ausztriában olcsón terjeszthessék a francia kultúrát.

Francia színészek vendégszereplését tervezik a nagy bécsi szüpadokon, a költségek egy részét a francia állam viselné.

A humanitárius osztrák egyesületeknek az eddigieknél nagyobb arányú támogatása. Ezt a programot már meg is nyitotta a bécsi francia követség az adott estély, melyen 25.000 koronaig menő jegyek is szerepeltek.

Első pillanattól kezdve nyilvánvalóan látszott, hogy a bécsi francia követnek francia osztrák barátkozást kezdeményező törekvései nem elszigetelt jelenségek. Az ilyesmi nem szokott diplomáciai háttér nélkül történni. Ezeknek a francia terveknek már jelentkeztet is a diplomáciai háttér: abban a referátumban, melyet a francia osztrák kölcson referense a szenátus elé terjesztett. A referens 30 oldalas dolgozatban fejti ki javaslatának indokait, melyek szerint 55 millió frank kifizetését ajánlja Ausztria számára.

A francia szenátor politikai természetű dolognak látja az osztrák kölcson ügyét és azt mondja, segíteni kell ezzel a kölcsonnel Ausztrián, mert ez a francia keleti politika követelménye. Franciaországnak ugyanis arra kell törekedni, hogy Ausztria az új dunai kialakulás sarkköve legyen.

Itt Bécsben nagyot néztek Dausset urnak, a kölcson referensének okfejtésén. Teljesen homályos ugyanis az, hogy mit jelentsen a francia politika új koncepciójában az dunai kialakulás. Azt hiszik, hogy maguk a franciák sem tudják pontosan, hogy mit akarnak? Azt itt is látják, hogy Franciaország valamiféle középeurópai szövetséget akar, melynek élé egyrészt Németország, másrészt Oroszország, de éppoly mértékben Anglia ellen is irányuljon, mely hatalom szinte egyeduralmódóvá lett a Dunán. Hogy miképp alakuljon ki ez a középeurópai szövetség, vagy másépp dunai szövetség, nehezen tudják itt elképzelni, ahol látják azt, hogy Franciaország mindenestre érvényesíti a maga nagyméretű befolyását Romániában, Jugoszláviában, Csehszlovákiában, mely országok jelentékeny függésben is vannak a kivivott győzelem folytán, a versaillesi békét körömszakadtáig egyedül védő Franciaországgal szemben. Ugyanugy látják azonban azt, hogy a francia politika nem tud olyan befolyást gyakorolni Magyarországra, hogy annak politikai rendszere összehangolható legyen az utódállamokéval. Ugyanugy nem tud olyan befolyást gyakorolni ezekre az államokra, hogy ezek a békeszerződés által teremtett helyzetből eredt aggodalompolitikájukat Magyarországgal szemben ejtsék el. Ilyenformán az a bizonyos francia elképzelésű dunai alakulás nyitott és homályos ködkép! De ez a ködkép is elég szilárd ahhoz, hogy az osztrák kölcson árán Ausztria politikáját hozzá akarja kötni ehhez a benső ellantmondások által tépett fantomhoz.

Egy számottevő osztrák politikus a francia referens munkálatával kapcsolatosan a következőket mondta tudósítónknak:

— Mi akar lenni ez a dunai alakulás? A monarchia újból való visszaállítása? Hisz itt Franciaország beleütközik összes protezsztjaiba! Mire gondolnak Párisban? Katonai tényezőként akarják beállítani Ausztriát egy keleti háboru esetére? Vagy csak a szabad felvonulási terepet akarják a néhány millió frank inségkölcson ellenében megvásárolni? Mindezeknek a kérdéseknek esetleges realizálási szándéka két dolgot jelent: 1. A polgárháboru Ausztriában, 2. A Horthy-hadsereg beözönlését Ausztriába. Nem is beszélve arról, hogy Ausztria és Magyarország, Magyarország és az utódállamok között a kiszámíthatatlan fejlődési konfliktusok sorozatát jelentené. Akár milyen nyomorult is a mai Ausztria, nem adhatja el magát egy olyan politikának, mely nemcsak a kölcsonszág pusztulását hozhatná magával, hanem földrengést jelenthetne, mely az állam alapköveit dönti össze.

„Teljes gözzel előre!”

Sámuel kormányzó nagy beszéde az épülő Palesztináról

Az Uj Kelet tudósítójától

London, június 5. Az angliai cionista szervezet Sir Herbert Sámuel és neje tiszteletére a Royal Palais szállodában bankettet adott, amelyen dr. Weizmann töltötte be a házigazda tisztségét. Mr. Winston Churchill gyarmatügyi miniszter és dr. Herz főbbi fontos elfoglaltságukkal mentették ki magukat. Mr. Churchill meglehetősen leveleiben annak a reményének adott kifejezést, hogy Sir Herbert Sámuel látogatása sokban hozzá fog járulni olyan kérdések megoldásához, amelyeket eddig nem lehetett érinteni.

A banketten Sir Alfréd Mond, az angol kormány közegészségügyi minisztere köszöntötte a vendégeket. Köszöntőjében többek között ezeket mondotta:

— Lesújtottnak érezzük magunkat? Korántsem! A cionisták semilyen lesújtottságot nara érzének és bizvást hiszik, hogy Sir Herbert Sámuel sinez az eseményektől lesújtva. Palesztinában nagy haladást tettünk és mi csak üdvözölhetjük a kormányzót a Palesztinában elért sorozatos sikeréért. A lapok egyrésze ugyan kedvezőtlenül ír Palesztináról, mégis mondhatjuk, hogy korunk legnagyobb pontja Erec Jisrael volt, ahol az újjáépítés munkáját a fogyatékos eszközök ellenére is komolyan megindították. Egész fureza ennek a sajtónak a magatartása. Ha a zsidók nem dolgoznak Palesztinában, akkor azt mondják rólok, hogy télenek és munkakerülők. Ha azonban dolgoznak, akkor támadják őket és azt írják, hogy monopóliumokat akarnak teremteni maguknak. Palesztina ma hétszáz-ezer lelket számlál, de

könnyű szerrel el tudna 5—6 millió embert tartani.

Állom és vallo, hogy az ország csak akkor fejlődhetik, ha a munka lehetőségeit, a munkahelyek és a munkaalkalmak állandóan terjednek és bővülnek.

Sir Herbert Sámuel nyomban válaszolt.

— Boldognak érzem magam, — mondta, hogy a sors kiválasztott Palesztina újjáépítésének irányítására. Az eddigi munkát a brit kincstár egyetlen sillingje nélkül teljesítettük. Palesztina polgári közigazgatása sajátjából fedezi költségeit, minthogy a helyőrség eltartása az utolsó évben felényire redukáltatott és remélhető, hogy a következő években a katonai állományban nagy csökkenéseket lehet majd végrehajtani. Könnyű dolog lesz, előkészített körülmények között dolgozni, aminthogy könyű a biliárdgolyót belökni az asztalüregbe, de nehéz elkészíteni a biliárdpóztót.

A kormányzó azután a palesztinai mandátumról beszélt és sajnálta.

tal emlékezett meg arról a gátló körülményről, amely az amerikai szenátus halozató eljárásával érte a palesztinai fejlődést. Ha a ratifikálást nem huznák-halasztaná, Palesztina sok évvel felöbbsre volna már. Nem tudjuk folyósítani a kölcsönöket, amelyek nélkül a fejlődés tempóját lehetetlen a kívánt mederbe terelni. Mihelyt azonban a mandátum befejezett tényé válik,

kiadhatjuk a „teljes gözzel előre!” jelszavát

és új erők állhatnak munkába, frissességgel, alkotó kedvvel és örömmel. Akkor majd meg fogjuk látni, hogy az utolsó két évben milyen ember fölötti munka készült szegényes eszközökkel, de acélos energiával és odaadó nagy lelkesedéssel.

A cionista szervezet munkája nagyobb és jelentősebb volt, — mondotta a kormányzó — mint maga Palesztina közigazgatásá, hiszen a bevándorlás súlyos problémát a szervezet vezetői kesében futottak össze. Az ország mai helyzetében sikerülhetetlen a munkanélküliség egy bizonyos mértéke és le kell szögezni, hogy a palesztinai adminisztráció egyetlen piastert nem adott, egyetlen bevándorló segélyezésére. A bevándorlók száma nem volt nagy: a brit okkupáció után mindössze 25 ezren jöttek be. De aki bejött, figyelmemre méltó, jó anyag volt,

a legjobb embertípus, amilyent az ország csak kívánhatott.

Csupa fiatal férfi és nő, munkakedvvel megáldott, igyekvő emberek, sokan közülök olyanok, akik nagy műveltség és iskolázottság fölött rendelkeznek. Igaz, hogy gondolkodásuk radikális, de nem lehet őket bolsevikieknek nevezni. A palesztinai zavargások idejében alapos vizsgálat tárgyává tették, van-e a zavargók között olyan, akik bolsevizmussal lehetne vádolni. Mindössze tizenegy ilyen fiatal embert találtunk, akiket deportáltunk. Azóta Palesztinában se hire, se hangja a bolseviki agitációnak. A cionista szervezet megérdemli, hogy hálás köszönetet kapjon munkájáért, annál is inkább, minthogy a nyugateurópai zsidóság teljesen el van szakítva a Palesztina újjáépítés pénzügyi támogatásától.

Valótlán, hogy a zsidó újjáépítés műve, amelyet Palesztina közigazgatása és a cionista szervezet irányítanak, bármilyen tekintetben is károsak az arab lakosságra. Ami eddig történt, az kizárólag hasznukra történt. A brit nép dicsősége nem a kelet népeinek leigázásában, hanem abból áll, hogy a kelet népei számára kulturális segítyéget nyujt. Nem lehet a zsidók vágya sem elnyomni az arabokat, vagy akáresak másod-

rendüvé súlyosítani őket, hanem együtt dolgozni velük

a haladásért és egy magasabb életnivó eléréséért.

Azt hiszik talán, hogy Palesztina gazdagabb lesz azzal, ha zsidók nem lennének az országban? Épen ellenkezőleg! Az ország fejlődési foka sokkal mélyebb lenne. A zsidók nem táplálnak túlzott reményeket aziránt, hogy ebben, vagy a következő esztendőben mi lesz keresztülvihető és kívánatos, hogy az arabok épügy ne tápláljanak félelmet a jövő iránt.

— Biztos vagyok abban — fejezte be beszédét a kormányzó — hogy Palesztina újjáépítése a jövő nagy feladatait fogja megoldani, kibátással lesz nemcsak a diaszporában élő zsidóságra, hanem a civilizált világ hitéletének gondolkodására, művészetére és szociális életére. Palesztinából újból ki fog áradni az új, a megtisztult emberi eszme az egész világra.

A beszéd mély hatást tett az előkelő vendégekre.

Hogy ítélte meg Károly román király a régi hármasszövetséget

Hötzendorfi Konrád a bukaresti udvarnál

Az Uj Kelet bécsi tudósítójától

A néhai osztrák-magyar monarchia vezérkari főnökének, Hötzendorfi Konrádnak emlékirataival most sokat foglalkozik a világhajtó. A vaskos kötetnek nem egy lapján ugyanis igen érdekes, gyakran leleplezősszámba menő közlések vannak bizonyos nagy politikai események kulisszatitkaikról. Konrád emlékei egy helyütt igen érdekes módon domborítják ki Románia egykori királyának, I. Károlynak egyéniségét.

A volt vezérkari főnök 1912 ben tett bukaresti utjának történetét beszélt el és ebből az alkaiomból közli audienciájának lefolyását Károly királynál. Tulajdonképpen szomorú esemény vitte Konrádot Bukarestbe. 1912 novemberében ugyanis meghalt a király nővére, Ferenc József Konráddal küldötte kondoleáló levélét Károly királynak. Egyben azonban — amit azt a levélvivő szerénynek megválasztása is mutatta — háboru esztére szorosabb kapcsolat akart teremteni Románia és a volt monarchia között. Károly igen barátságosan fogadta Konrádot és körülbelül két óráig beszélgetett vele a nemzetközi helyzetről.

A hármasszövetség megújításának hire kellőmódon látszott ériutni az agg uralkodót, ki azonban Olaszországot illetőleg nagyon szkeptikus állásponton volt. Midőn Konrád kifejezte azt a kívánságát, hogy Románia színtén utítsa meg viszonyát a hármasszövetségben, azt válaszolta Károly király, hogy Románia ugy is hozzátartozik a hármasszövetséghez, minthogy még eddig nem történt meg az egyetemes felmondás, melyet a fennálló szerződések kikötöttek. Az Oroszországgal való háboru esztének mérlegelésénél az uralkodó közölte Konráddal, hogy ebben az ügyben már több minisztertanácsot tartott.

Románia politikai álláspontját azonban igen jellemezte Konrád szerint az a tény, hogy az audiencia után Majorascu miniszterelnök látogatlag arra törekedett, hogy lecsökentse a király beleegyezés megatartásának benyomását. Ez ugyanszon a napon, midőn Konrád audiencián volt a királynál, a miniszterelnök keresztülvitte az orosz ügyvivő azeralli fogadását. Ennek ellenére sikerült Konrád közlése szerint egy katonai együttműködés tervét létrehozni Romániával. Sőt vámuáció is szóba került. Mily hamar megváltozott aztán ez a kép...

A pokróc, egy goromba pokróc, olyan tokban és ha nyoktól lehet ott csing a szobájától elv Tessék ny

A napokb pognak az aj — Mit za gélivel — m förlöm a sze nadrágot huz A hislány szokta hozni, ostoros ember — Negys — van valam — Jó, jó ezafekszem az leülök.

Bejöttek. székro, a ren táltam és me

— Arról kezdte a ko egyel lejjeb arról van szó tetszett lenni.

— Nem v ként is, nem zik-e ez. A va a biztos urak

Az egyik ágyamon him valami különö leintően legyik

— Halljuk tárgylagosságt tényálladékok!

A kecsis r azt jelentette, adását egy jó esetre megkör

A székény fiakában egy Megkértem, ve de a rendőrbök

len poharamb inni, akkor ot üveg. Aki leli riad vissza az

Látogatóim — Nincs ak semmi baj r a rendőr ur majd én huzo hatósági tekin

Megtörtülte kezdte előadá

— Installo nap éjjel hoz vendéget, éper A kapu előtt szállani, dühön magamban, ré semmi, látam is berugva. Va a vasrácsos k nem tetszett ki

— Már m meg — akit m — Annak, szeműgyre vet baj, installom hoztam; üsse fizet, a másiko ember. Csakb pokrócomat is.

Ez már bos — Kinek pokrócot?

— Hát an góbesán és uj riumból

Nem folytat biztonság exp már az ügyhöz

A szomszé miként azt bev fejtettem, min ahhoz támasztot el, ebben a sz élet. Két erőflet tott zongorán.

Boriska éneke ennivaló iskola énekeltek, a r dolgozni, neve tikus vagyok együttélésé elt egyéb gyermek

Kereskedők és viszontelárúsítók figyelmébe!
2 vagon olasz cerna érkezett, garantált 400 yardos la. márkák.
Szállítunk legolcsóbb napl árban postal szétküldéssel.
Gutfried és Herskovits
Oradea-Mare, Piata Unirii 12. — Telefon 211.

Franciaország politikai bázist keres Ausztriában Homályos tervek a dunai helyzet kialakítására

Az Uj Kelet bécsi tudósítójától — A génuai konferencia után Franciaország új támpontokat keres keleti politikájának számára. Működésére egyelőre még csak az u. n. „előtervezés”. Azt a technikát kell érteni ez alatt, mely még nem használ következteteljes diplomáciai lépéseket, de a politikailag gyanus barátkozás módszerét öleli fel. Franciaország most az u. n. társadalmi szálakat akarja erősebbre szöni Ausztriában és erre nézve határozott programja van, melynek tervei Potalis bécsi francia követétől indulnak ki. A program a következő:

Egy német és francia nyelven kiadott gazdasági folyóirat megjelentetése, mely a francia érdekeket szolgálja összefüggésben az utódállamokban kultivált hasonló francia tevékenységgel. Osztrák iskolák és könyvtáraknak ingyenessen régi és modern francia írók műveit akarják szállítani.

Sok zene és nyelvtanár akarják államilag segíteni, hogy ezáltal ezek Ausztriában olcsón terjeszthessék a francia kultúrát.

Francia színészek vendégszereplését tervezik a nagy bécsi színházakon, a költségek egy részét a francia állam viselné.

A humanitárius osztrák egyesületeknek az eddigieknél nagyobb arányú támogatása. Ezt a programot már meg is nyitotta a bécsi francia követség adotti estély, melyen 25.000 koronaig menő jegyek is szerepeltek.

Első pillanattól kezdve nyilvánvalónak látszott, hogy a bécsi francia követnek francia osztrák barátkozást kezdeményező törekvései nem elszigetelt jelenségek. Az ilyesmi nem szokott diplomáciai háttér nélkül történni. Ezeknek a francia terveknek már jelentkezt is a diplomáciai háttér: abban a referátumban, melyet a francia osztrák kölcsön referense a szenátus elé terjesztett. A referens 30 oldalas dolgozatban fejti ki javaslatának indokait, melyek szerint 55 millió frank kifizetését ajánlja Ausztria számára.

A francia szenátor politikai természetű dolognak látja az osztrák kölcsön ügyét és azt mondja, segíteni kell ezzel a kölcsönrel Ausztrián, mert ez a francia keleti politika követelménye. Franciaországnak ugyanis arra kell törekedni, hogy Ausztria az új dunai kialakulás sarkköve legyen.

Itt Bécsben nagyot néztek Dausset urnak, a kölcsön referensének okfejtésén. Teljesen homályos ugyanis az, hogy mit jelentsen a francia politika új koncepciójában az dunai kialakulás. Azt hiszik, hogy maguk a franciák sem tudják pontosan, hogy mit akarnak? Azt itt is látják, hogy Franciaország valamiféle közep európai szövetséget akar, melynek élé egyrészt Németország, másrészt Oroszország, de époly mértékben Anglia ellen is irányuljon, mely hatalom szinte egyeduralkodóvá lett a Dunán. Hogy miképp alakuljon ki ez a közep európai szövetség, vagy másképp dunai szövetség, nehezen tudják itt elképzelni, ahol látják azt, hogy Franciaország mindenestre érvényesíti a maga nagyméretű befolyását Romániában, Jugoszláviában, Csehszlovákiában, mely országok jelenlegi függésben is vannak a kivított győzelem folytán, a versaillesi békét körömszakadtáig egyedül védő Franciaországgal szemben. Ugyanúgy látják azonban azt, hogy a francia politika nem tud olyan befolyást gyakorolni Magyarországra, hogy annak politikai rendszere összehangolható legyen az utódállamokéval. Ugyanúgy nem tud olyan befolyást gyakorolni ezekre az államokra, hogy ezek a békeszerződés által teremtett helyzetből eredt aggodalompolitikájukat Magyarországgal szemben ejtsék el. Ilyenformán az a bizonyos francia elképzelésű dunai alakulás nyitott és homályos ködkép! De ez a ködkép is elég szilárd ahhoz, hogy az osztrák kölcsön árán Ausztria politikáját hozzá akarja kötni ehhez a benső ellentmondások által tépelt fantomhoz.

Egy számottevő osztrák politikus a francia referens munkálatával kapcsolatosan a következőket mondta tudósítónknak:

— Mi akar lenni ez a dunai alakulás? A monarchia újból való visszaállítása? Hisz itt Franciaország beleütközik összes protezsztjaiba! Mire gondolnak Párisban? Katonai tényezőként akarják beállítani Ausztriát egy keleti háború esetére? Vagy csak a szabad felvonulási terepet akarják a néhány millió frank inszégköcsön ellenében megvásárolni? Mindezeknek a kérdéseknek esetleges realizálási szándéka két dolgot jelent: 1. A polgárháborút Ausztriában, 2. a Horthy-hadsereg beözönlését Ausztriába. Nem is beszélve arról, hogy Ausztria és Magyarország, Magyarország és az utódállamok között a kiszámíthatatlan fejlődési konfliktusok sorozatát jelentené. Akár milyen nyomorult is a mai Ausztria, nem adhatja el magát egy olyan politikának, mely nemcsak a köztársaság pusztulását hozhatná magával, hanem földrendést jelenthetne, mely az állam alapköveit dönti össze.

„Teljes gözzel előre!”

Sámuel kormányzó nagy beszéde az épülő Palesztináról

— Az Uj Kelet tudósítójától —

London, június 5. Az angliai cionista szervezet Sir Herbert Sámuel és neje tiszteletére a Royal Palais szállodában bankettet adott, amelyen dr. Weizmann töltötte be a házigazda tisztségét. Mr. Wintson Churchill gyarmatügyi miniszter és dr. Herz főbbi fontos elfoglaltságukkal mentették ki magukat. Mr. Churchill megleghaagu levelében annak a reményének adott kifejezést, hogy Sir Herbert Sámuel látogatása sokban hozzá fog járulni olyan kérdések megoldásához, amelyeket eddig nem lehetett elintézni.

A banketten Sir Alfréd Mond, az angol kormány közegészségügyi minisztere köszöntötte a vendégeket. Köszöntőjében többek között ezeket mondotta:

— Lesújtottnak érezzük magunkat? Korántsem! A cionisták semilyen lesújtottságot nem éreznek és bizást hiszik, hogy Sir Herbert Sámuel sinos az eseményektől lesújtva. Palesztinában nagy haladást tettünk és mi csak fűdőzőlhetjük a kormányzót a Palesztinában elért sorozatos sikereiért. A lapok egy része ugyan kedvezőtlenül ír Palesztináról, mégis mondhatjuk, hogy korunk legnagyobb pontja Erec Jisraél volt, ahol az újjáépítés munkáját a fogyatékos eszközök ellenére is komolyan megindították. Egész fureca ennek a sajtónak a magatartása. Ha a zsidók nem dolgoznak Palesztinában, akkor azt mondják róluk, hogy tétlenek és munkakerülők. Ha azonban dolgoznak, akkor támadják őket és azt írják, hogy monopóliumokat akarnak teremteni maguknak. Palesztina ma hétszáz-ezer lelket számlál, de

könnyű szerrrel el tudna 5-6 millió embert tartani.

Állom és vallo, hogy az ország csak akkor fejlődhetik, ha a munka lehetőségeit, a munkahelyek és a munkaalakalmak állandóan terjednek és bővülnek.

Sir Herbert Sámuel nyomban válaszolt.

— Boldognak érzem magam, — mondta, hogy a sors kiválasztott Palesztina újjáépítésének irányítására. Az eddigi munkát a brit kincstár egyetlen sillingje nélkül teljesítettük. Palesztina polgári közigazgatása sajátjából fedezi költségeit, minthogy a helyőrség eltartása az utolsó évben felénnyire redukáltatott és remélhető, hogy a következő években a katonai állományban nagy csökkenéseket lehet majd végrehajtani. Könnyű dolog lesz, előkészített körülmények között dolgozni, amint hogy könnyű a biliárdgolyót belökni az asztalüregbe, de nehéz elkészíteni a biliárdposztót.

A kormányzó azután a palesztinai mandátumról beszélt és sajnálata-

tal emlékezett meg arról a gátló körülményről, amely az amerikai szenátus halogató eljárásával érte a palesztinai fejlődést. Ha a ratifikálást nem huznák-halasztanák, Palesztina sok évvel előbbre volna már. Nem tudjuk folyósítani a kölcsönöket, amelyek nélkül a fejlődés tempóját lehetetlen a kívánt mederbe terelni. Mihelyt azonban a mandátum befejezett tényé válik,

kiadhatjuk a „teljes gözzel előre!” jelszavát

és új erők állhatnak munkába, frissességgel, alkotó kedvvel és örömmel. Akkor majd meg fogjuk látni, hogy az utolsó két évben milyen emberfölötti munka készült szegényes eszközökkel, de a teljes energiával és odaadó nagy lelkesedéssel.

A cionista szervezet munkája nagyobb és jelentősebb volt, — mondotta a kormányzó — mint maga Palesztina közigazgatásáé, hiszen a bevándorlás súlyos problémái a szervezet vezetői kezében futottak össze. Az ország mai helyzetében sikerülhetetlen a munkanélküliség egy bizonyos mértéke és le kell szögezni, hogy a palesztinai adminisztráció egyetlen piasztart nem adott, egyetlen bevándorló segélyezésére. A bevándorlók száma nem volt nagy: a brit okkupáció után mindössze 25 ezren jöttek be. De aki bejött, figyelmen kívül, jó anyag volt,

a legjobb embertípus, amilyent az ország csak kívánhatott.

Csupa fiatal férfi és nő, munkaképpel megáldott, igyekvő emberek, sokan közülük olyanok, akik nagy műveltség és iskolázottság fölött rendelkeznek. Igaz, hogy gondolkodásuk radikális, de nem lehet őket bolsevikoknak nevezni. A palesztinai zavargások idejében alapos vizsgálat tárgyává tettek, van-e a zavargók között olyan, akik bolsevizmussal lehetne vádolni. Mindössze tízenégy ilyen fiatalembert találtak, akiket deportáltak. Azóta Palesztinában se hire, se hangja a bolseviki agitációnak. A cionista szervezet megérdemli, hogy hálás köszönetet kapjon munkájáért, annál is inkább, minthogy a nyugateurópai zsidóság teljesen el van szakítva a Palesztina újjáépítés pénzügyi támogatásától.

Valóban, hogy a zsidó újjáépítés műve, amelyet Palesztina közigazgatása és a cionista szervezet irányítanak, bármilyen tekintetben is károsak az arab lakosságra. Ami eddig történt, az kizárólag hasznukra történt. A brit nép dicsősége nem a kelet népsinek leigázásában, hanem abból áll, hogy a kelet népei számára kulturális segítséget nyújt. Nem lehet a zsidók vágya sem elnyomni az arabokat, vagy akárcsak másod-

rendűvé súlyosítani őket, hanem együtt dolgozni velük

a haladásért és egy magasabb életnivó eléréséért.

Azt hiszik talán, hogy Palesztina gazdagabb lesz azzal, ha zsidók nem lennének az országban? Éppen ellenkezőleg! Az ország fejlődési fokával sokkal mélyebb lenne. A zsidók nem táplálnak túlzott reményeket aziránt, hogy ebben, vagy a következő esztendőben mi lesz keresztülvihető és kívánatos, hogy az arabok épügy ne tápláljanak félelmet a jövő iránt.

— Biztos vagyok abban — fejezte be beszédét a kormányzó — hogy Palesztina újjáépítése a jövő nagy feladatait fogja megoldani, kihatással lesz nemcsak a diaszporában élő zsidóságra, hanem a civilizált világ életének gondolkodására, művészetére és szociális életére. Palesztinából újból ki fog áradni az új, megtisztult emberi eszme az egész világra.

A beszéd mély hatást tett az előkelő vendégekre.

Hogy ítélte meg Károly román király a régi hármasszövetséget

Hötendorfi Konrád a bukaresti udvarnál

— Az Uj Kelet bécsi tudósítójától —

A néhai osztrák-magyar monarchia vezérkari főnökének, Hötendorfi Konrádnak emlékirataival most sokat foglalkozik a világhajtó. A vaskos kötetnek nem egy lapján ugyanis igen érdekes, gyakran leleplezőszámúba menő közlések vannak bizonyos nagy politikai események kulisszatitkaival. Konrád emlékei egy helyütt igen érdekes módon domborítják ki Románia egykori királyának, I. Károlynak egyéjségét.

A volt vezérkari főnök 1912 ben tett bukaresti utjának történetét beszéli el és ebből az alkalomból közli audienciájának lefolyását Károly királynál. Tulajdonképpen szomorú esemény volt Konrádot Bukarestbe. 1912 novemberében ugyanis meghalt a király nővére, Ferenc József Konráddal küldötte kondolaló levelet Károly királynak. Egyben azonban — aint azt a levélvivő szemlényének megválaszása is mutatja — háború esztére szorosabb kapcsolat akart teremteni Románia és a volt monarchia között. Károly igen barátságosan fogadta Konrádot és körülbelül két óráig beszélgetett vele a nemzetközi helyzetről.

A hármasszövetség megújításának híre kellemesen látszott érinteni az agg uralkodót, ki azonban Oroszországot illetőleg nagyon szkeptikus állásponton volt. Midőn Konrád kifejezte azt a kívánságát, hogy Románia szintén újítsa meg viszonyát a hármasszövetségben, azt válaszolta Károly király, hogy Románia ugy is hozzátartozik a hármasszövetséghez, minthogy még eddig nem történt meg az egyéves felmondás, melyet a fennálló szerződések kikötöttek. Az Oroszországgal való háború esetén méregelésénél az uralkodó közölte Konráddal, hogy ebben az ügyben már több minisztertanácsot tartott.

Románia politikai álláspontját azonban igen jellemző Konrád szerint az a tény, hogy az audiencia után Majorescu miniszterelnök láthatólag arra törekedett, hogy lecsökkentsen a király beleegyezés megatartásának benyomását. Ez ugyanszon volt a királynál, a miniszterelnök keresztyülvite az orosz ügyvivő azonnali fogadását. Ennek ellenére sikerült Konrád közlése szerint egy katonai együttműködés tervét létrehozni Romániával. Sőt vámunió is szóba került. Mily hamar megváltozott aztán ez a kép...

A pokróc, egy goromba pokróc, olyan tokban és henyőtől lehet ott csüng a szobájától elv. Tessék ny

A napokb pognak az aj — Mit za gelivel — m tőrlem a sze nadrágot huz A hislán, szokta hozni, ostoros ember — Negys — van valam — Jó, jó ezafekszem a leülök.

Bejöttek. székre, a reu táltam és me — Arról kezdte a ko egyvel lejjeb arról van szó tetszett lenni.

— Nem v ként is, nem zik-e ez. A va a biztos urak

Az egyik agyamon him valami különö leintősen legyü

— Halljuk tárgyilagosság tényvalladékol

A kocsis r azt jelentette, adását egy jó esetre megkör

A szekrény fiakában egy Megkértem, ve de a rendőrök len poharamb

inni, akkor ot üveg. Aki lelk riad vissza az

Látogatóim — Nincs ak semmi baj r a rendőr ur majd én huzo hatóságú tekin

Megtörtént kezdte előadás

— Installo nap éjjel hoz vendéget, éper A kapu előtt szállani, dühön magamban, ré semmi, látam is berugva. Va a vasrácsos ka nem tetszett k

— Már m meg — akit m

— Annak, szemügyre vet boj, instállo hoztam; üsse fizet, a másiko ember. Csakho pokrócomat is.

Ez már bos

— Kinek pokrócot?

— Hát an góbésan és ujr riumból

Nem folytat biztonság exp már az ügyhöz

A szomszék miként azt bev fejtettem, minc ahhoz támasztot el, ebben a sz élet. Két erőflet tott zongorán. Boriska éneke ennivaló iskola énekeltek, a reu dolgozni, neve tikus vagyok együttélésé elat egyéb gyermek

Kereskedők és viszontelárúsítók figyelmébe!

2 vagon olasz céna érkezett, garantált 400 yardos la. márkák. Szállítunk legolcsóbb napi árban postal szétküldéssel.

Gutfried és Herskovits

Oradea-Mare, Piata Unirii 12. — Telefon 211.

Pokróc

A pokróc, amelyről szó leszen, nem egy goromba kocsis, hanem valóságos pokróc, olyan, amilyent fűszerelési boltokban és hotivásárokon tordai asszonyoktól lehet vásárolni és amely most ott esüng a szobámat a háziasszonyom szobájától elválasztó üvegajtó fölött.

Tessék nyugodtan meghallgatni.

A napokban délelőtt tíz órákor kopognak az ajtómon.

Mit zavernak ilyen korán a reggelivel — mondom magamban — kitörölöm a szemem, megnézem az órát, nadrágot huzok és nyitom az ajtót.

A kislány helyett, aki kávémát szokta hozni, két rendőr és egy kövér ostoros ember állott az ajtóban.

Nagyságos ur — szólt a kocsis — van valami elintézni valónk?

Jó, jó — mondom. Előbb vizsgálom az ágyba, hogy legyen hol leülnök.

Bejötték. A kocsis leült az egyetlen székre, a rendőröket az ágyamra invitáltam és megkezdődött a tárgyalás.

Arról van szó, tekintetes ur — kezdte a kocsis, aki szobám láttára egyfeljelt ment a címzésben — arról van szó, hogy az éjjel becsipve tetszett lenni.

Nem voltam becsipve, de egyébként is, nem tudom, az ügyre tartozik-e ez. A vallatást pedig talán inkább a biztos urak végeznék!

Az egyik rendőr, aki ruganyos ágyamon bimbáta magát, nem mutatott valami különös érdeklődést az ügy iránt, leintően legyintett.

Halljuk előbb — szólt nyugodt tárgyilagossággal — halljuk a való tényálladékok!

A kocsis megriszálta a torkát, ami azt jelentette, hogy a tényálladékok előadását egy jófajta szilvórium mindenre megkönnyítendő.

A szekrény tetején egy hosszonyaku flaskában egy kis szesz szomorkodott. Megkértem, vegye le az üveget és igyon, de a rendőrök is igyanak és ha egyetlen poharamból hárman nem akarnának inni, akkor ott áll egy kimosott tentás üveg. Aki lekesedik valamért, az nem riad vissza az akadálytól.

Látogatóim fölnevettek.

Nincs akadály — szólt a kocsis — semmi baj nincs. A pohárba beöntök a rendőr uraknak, a flaskából meg majd én huzok. Meg lesz mentve a hatósági tekintély és én is jól járok.

Megtörtülte a szájaszélét és megkezdte előadását.

Instállom, úgy történt, hogy tegnap éjjel hoztam ide egy gömbölyű vendéget, épen olyant, mint uraságod. A kapu előtt megállottunk, le tetszett szállani, dühöngeni tetszett, jó mondom magamban, részeg pasas, nincs abban semmi, látam én már jobb embereket is berugva. Vette a kulcsot és kinyitotta a vasrácsos kaput és bejött, de engem nem tetszett kifizetni.

Már mint annak — jegyeztem meg — akit maga idehozott.

Annak, annak — és nagyon szemügyre vett megint. De nem az a baj, instállom, hiszen csak a főtérről hoztam; üsse kő, egyik pasas nem fizet, a másikon behajtja ötszörösen az ember. Csak hogy be tetszett hozni a pokrócomat is.

Ez már bosszantott.

Kinek tetszett behozni azt a pokrócot?

Hát annak, aki bejött — feleli göbösen és újra huzott egyet a szilvóriumból.

Nem folytatta. Várta, hogy a közbiztonság exponensei szóljanak most már az ügyhöz.

A szomszéd szobában, amelytől, miként azt bevezetésemben jóelőre kifejtettem, mindössze egy üvegajtó és ahhoz támasztott esendő szekrény választ el, ebben a szobában megkezdődött az élet. Két erőfőn ütem az ajtóhoz támasztott zongorán. Ez volt a nyitány.

Boriska énekelni kezdett, majd két enivaló iskolatársnője is. Énekeltek, énekeltek, a rendőrök nem tudtak gondolkodni, nevettem rajtuk, régi praktikus vagyok én, két esztendő drága együttélés után megszoktam Boriskának egyéb gyermekded dolgát is. Rosszul

érezném magam, ha nem kalimpálna és dalolna. A fiatalság egy kiélési formája ez, olvastam valahol, úgy kell a fiatalok tüdejének a pajkosság, mint csecsemőknek a sírás. A gyermektüdőt összhangba kell hozni valahogy a felnőttek türelmével. Minden moralista önmegtartóztatást és békés türelmet ajánl, kapcsoljuk be egy magasabb morál diktátuma alapján a gyermeki kedélyt és ártatlanságot a társadalmi életet élő ember kényelemszeretetébe és tempisuk le magunkban a zsarnokot.

E gondolatokat népiesen kifejtve előadtam vendégeim előtt, akik valószínűleg nem értettek belőle semmit, egyszerűen azért, mert nem hallották.

Volt egynehány másodperc mégis, amikor Boriska elfáradt. Akkor hallottuk egymás szavát.

Mindig így van ez? — kérdezte az egyik rendőr.

Nem mindig. Amikor én nem vagyok itthon, bizonyára nincs így.

Megjött anyuka. Alaposan összeszidta Boriskát, nem azért, hogy az idegeimet szaggatja, hanem amiért nem tanulja a leckéjét.

Haszontalan kölyök, némák intézetébe jársz talán? Főnhangon tanulj! Nem fogsz jelekkel felelni!

Boriska az intést nagyon megsziveltelte és jó hangosan tanult, megint csak nem lehetett a pokróc ügyében rendszeren lefolytatni az eljárást.

Kér, kár — kiáltottam teli torokkal, Boriskát is tuharsogva — pótolhatatlan kár, hogy nem az éjjel intéztük el ezt az ügyet. Akkor lehet itt nyugodtan beszélni. Csak akkor.

Végül lett a pálinkának, vendégeim felszedelőzködtek. Kezet fogtunk.

Jó egészséget az urnak!

Tegnap hazajöttem és legnagyobb meglepetésemre nagy pokrócot látok az üvegajtó fölött, amely otthonomat háziasszonyom fészéktől elválasztja.

Mi ez? Csak nem üzött velem gonosz tréfát valaki? Ha a kocsis jön a rendőrökkel, még csak le sem tagadhatom a pokrócot. Senki nem volt otthon — ez a formám — Boriska sem.

Az utcán tépelődtem, jelentsem-e az esetet a rendőrségen. Egyszerre egy kocsi bakjáról leszótt hozzám valaki:

Nagyságos ur! Megtaláltam a pokrócot és odavittem az ajtóra, hogy a láрма ne hallatszon be. Jól tettem, nagyságos ur?

Tálcám után nyultam.

Mit adjak?

Semmit ne tessék adni. Csak kölcsönbe tennem oda. Megsajnáltam az urat.

Ostorával köszöntött és megígérte, hogy egy kis szilvóriumra nem sokára ellátogat.

Legyen szerencsém!

Szabó Imre

— Jó egészséget az urnak!

Tegnap hazajöttem és legnagyobb meglepetésemre nagy pokrócot látok az üvegajtó fölött, amely otthonomat háziasszonyom fészéktől elválasztja.

Mi ez? Csak nem üzött velem gonosz tréfát valaki? Ha a kocsis jön a rendőrökkel, még csak le sem tagadhatom a pokrócot. Senki nem volt otthon — ez a formám — Boriska sem.

Az utcán tépelődtem, jelentsem-e az esetet a rendőrségen. Egyszerre egy kocsi bakjáról leszótt hozzám valaki:

Nagyságos ur! Megtaláltam a pokrócot és odavittem az ajtóra, hogy a láрма ne hallatszon be. Jól tettem, nagyságos ur?

Tálcám után nyultam.

Mit adjak?

Semmit ne tessék adni. Csak kölcsönbe tennem oda. Megsajnáltam az urat.

Ostorával köszöntött és megígérte, hogy egy kis szilvóriumra nem sokára ellátogat.

Legyen szerencsém!

Szabó Imre

— Jó egészséget az urnak!

Tegnap hazajöttem és legnagyobb meglepetésemre nagy pokrócot látok az üvegajtó fölött, amely otthonomat háziasszonyom fészéktől elválasztja.

Mi ez? Csak nem üzött velem gonosz tréfát valaki? Ha a kocsis jön a rendőrökkel, még csak le sem tagadhatom a pokrócot. Senki nem volt otthon — ez a formám — Boriska sem.

Az utcán tépelődtem, jelentsem-e az esetet a rendőrségen. Egyszerre egy kocsi bakjáról leszótt hozzám valaki:

Nagyságos ur! Megtaláltam a pokrócot és odavittem az ajtóra, hogy a láрма ne hallatszon be. Jól tettem, nagyságos ur?

Tálcám után nyultam.

— Jó egészséget az urnak!

Tegnap hazajöttem és legnagyobb meglepetésemre nagy pokrócot látok az üvegajtó fölött, amely otthonomat háziasszonyom fészéktől elválasztja.

Mi ez? Csak nem üzött velem gonosz tréfát valaki? Ha a kocsis jön a rendőrökkel, még csak le sem tagadhatom a pokrócot. Senki nem volt otthon — ez a formám — Boriska sem.

Az utcán tépelődtem, jelentsem-e az esetet a rendőrségen. Egyszerre egy kocsi bakjáról leszótt hozzám valaki:

Nagyságos ur! Megtaláltam a pokrócot és odavittem az ajtóra, hogy a láрма ne hallatszon be. Jól tettem, nagyságos ur?

Tálcám után nyultam.

Mit adjak?

Semmit ne tessék adni. Csak kölcsönbe tennem oda. Megsajnáltam az urat.

Ostorával köszöntött és megígérte, hogy egy kis szilvóriumra nem sokára ellátogat.

Legyen szerencsém!

Szabó Imre

— Jó egészséget az urnak!

Tegnap hazajöttem és legnagyobb meglepetésemre nagy pokrócot látok az üvegajtó fölött, amely otthonomat háziasszonyom fészéktől elválasztja.

Mi ez? Csak nem üzött velem gonosz tréfát valaki? Ha a kocsis jön a rendőrökkel, még csak le sem tagadhatom a pokrócot. Senki nem volt otthon — ez a formám — Boriska sem.

Az utcán tépelődtem, jelentsem-e az esetet a rendőrségen. Egyszerre egy kocsi bakjáról leszótt hozzám valaki:

Nagyságos ur! Megtaláltam a pokrócot és odavittem az ajtóra, hogy a láрма ne hallatszon be. Jól tettem, nagyságos ur?

Tálcám után nyultam.

Mit adjak?

Semmit ne tessék adni. Csak kölcsönbe tennem oda. Megsajnáltam az urat.

Ostorával köszöntött és megígérte, hogy egy kis szilvóriumra nem sokára ellátogat.

Legyen szerencsém!

Szabó Imre

— Jó egészséget az urnak!

Tegnap hazajöttem és legnagyobb meglepetésemre nagy pokrócot látok az üvegajtó fölött, amely otthonomat háziasszonyom fészéktől elválasztja.

Mi ez? Csak nem üzött velem gonosz tréfát valaki? Ha a kocsis jön a rendőrökkel, még csak le sem tagadhatom a pokrócot. Senki nem volt otthon — ez a formám — Boriska sem.

Az utcán tépelődtem, jelentsem-e az esetet a rendőrségen. Egyszerre egy kocsi bakjáról leszótt hozzám valaki:

Nagyságos ur! Megtaláltam a pokrócot és odavittem az ajtóra, hogy a láрма ne hallatszon be. Jól tettem, nagyságos ur?

Tálcám után nyultam.

Mit adjak?

Semmit ne tessék adni. Csak kölcsönbe tennem oda. Megsajnáltam az urat.

Ostorával köszöntött és megígérte, hogy egy kis szilvóriumra nem sokára ellátogat.

Legyen szerencsém!

Szabó Imre

— Jó egészséget az urnak!

Tegnap hazajöttem és legnagyobb meglepetésemre nagy pokrócot látok az üvegajtó fölött, amely otthonomat háziasszonyom fészéktől elválasztja.

Mi ez? Csak nem üzött velem gonosz tréfát valaki? Ha a kocsis jön a rendőrökkel, még csak le sem tagadhatom a pokrócot. Senki nem volt otthon — ez a formám — Boriska sem.

Az utcán tépelődtem, jelentsem-e az esetet a rendőrségen. Egyszerre egy kocsi bakjáról leszótt hozzám valaki:

Nagyságos ur! Megtaláltam a pokrócot és odavittem az ajtóra, hogy a láрма ne hallatszon be. Jól tettem, nagyságos ur?

Tálcám után nyultam.

Mit adjak?

Semmit ne tessék adni. Csak kölcsönbe tennem oda. Megsajnáltam az urat.

vezetőség kétségkívül nagyképes-ségű tagjai egyénenként helyezkednek el a többi ellenzéki csoportokban.

Jorga és Take Jonescu

még nem határozta. Az ugynevezett demokrata blokk, amelyet a szélső ellenzékiek „a tehetségtelenség szövet-ségének” nevez, nem egykönnyen jut elhatározásokra. A koncentrációt óhajtják a demokrata, de lehetőleg olyanfórfán, hogy a centrumba a konzervatív és a nemzeti demokrata kerüljenek, a parlament munkájában ők részt fognak venni, de a parlamenten kívüli akcióktól sem maradnak teljesen távol. Amíg biztos irányban nem lehet tájékozódni. Take Jonescu jobbra, Jorga Mikló, pedig balra figyel.

A budapesti választások

Az Uj Kelet tudósítójától

Budapest, június 8. A déli kerületben ma befejezték a szavazatok összeszámolását, mely szerint

a szociáldemokraták	51 798,
a keresztény egyesülés	22.145,
a demokrata párt	20 808,
Andrássy párt	11 297,
ker. szoc.	8 466,
gazdasági politikai	5.304,
honvédelmi párt	1.985

szavazatot kapott.

A keresztény egységes párt részéről képviselőket megválasztották: Usetty Ferencot és Euday Jendót.

A demokrata listán megválasztott képviselők: Bárczy István és Rassy Károly.

A szociáldemokrata párt képviselői lettek: Vanczák János, Farkas István, Kitajka Lajos és Jászai Samu.

Az Andrássy-Friedrich párt képviselője Friedrich István lett.

A keresztényszocialisták Szabó Józsefet választották meg képviselőnek.

Az északi kerületben is befejezik a szavazatok összeszámolását. A megválasztott képviselők: Tömási József egységespárti, Fábán Béla demokrata, Miáki József, Szabó Imre és Saly Endre szociáldemokraták.

Sopron, június 8. (Rador.) Az itteni kerületben pótválasztáson dr. Hiebelt Edét választották meg képviselőnek 5091 szavazattal gróf Andrássy 4010 szavazatával szemben.

Vasárnap lesznek az utolsó választások

Budapest, június 8. A június 1-i választások alkalmával pótválasztásra kerülő kerületekben a választások vasárnap lesznek és ezzel be is fejeződnek a választások. A duplán megválasztott képviselők megüresedő kerületeiben a választások csak a nemzetgyűlés összeülése után lesznek megtartva.

Budapest, június 8. (MTL.) A kormány választási győzelme eldőntötte a jövő parlament munkaképességét. A nemzetgyűlés folytatni fogja a konszolidáció munkáját.

Enyhe volt

Budapest, jun. 8. A kormány az új nemzetgyűlés összeülése után jobboldali irányban fog orientálódni. A polgári pártok valószínűleg összefognak a szociáldemokraták előrenyomulása ellen. Az ellenzék hevesen támadja a kormányt a törvénytelen ségek és atrocitások miatt. Ezzel magyarázza a választásokon szenvedett vereségét. Ezzel szemben a kormánypart lapok megállapítják, hogy Magyarországon eddig is heves választási küzdelmek voltak mindig, amelyeknél a jelenlegi választás sokkal enyhébben folyt le. Az egyetlen

politikai gyilkosság,

amelynek a Bethlen párt egyik tagja esett áldozatul Tiszaeszláron, teljesen izolált eset és utána sehol semilyen zavargás nem volt. Az ilyesmi más országokban is előfordul, úgy szintén az is, hogy parasztlégények a választások alatt verekedéseket rendeztek. Balatonfüreden tegnap a Bethlen párt egyik kortesét az ellenzékkel támadt összeközös herében agyonlőtték.

Készülnek a pártok az őszi küzdelemre

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Bukarest, június 8. A parlament hosszú szünet és a miniszterek távolléte eseménytelené tette a politikai életet. Az eseménytelenség azonban távolról sem jelent szünetet a politikai harcokban. A pártvezérek arra használják fel az a külső nyugalmat, hogy pártjaik pozícióit meg erősítsék és alkalmassá tegyék az elkövetkező heves küzdelemre. Politikai klubokban, a Capsában és a vezető politikusok szalonjaiban fel-tűnés nélkül nagyfontosságú tanácskozások folynak, amelyekről természetesen a nyilvánosság elé alig szivárognak ki valami. Kétségtelen azonban, hogy a jövő politikai harcok terveit most szövik, a hadszíntérre most vonulnak fel az egyes csoportok és minden jel arra vall, hogy az ellenzék az őszi küzdelemre teljesen át-csoportosítja erőit.

A nemzet párt

áll a közérdeklődés középpontjában. A kormány sehogyan sem tud biztos alapot szerezni, mert a nemzeti párttal való megegyezés nélkül a legvérmesebb liberálisok sem jósolnak hosszú életet Bratianu uralmának. Constantinescu már nem közvetít, a vintilisták súlyos engedményeket voltak kénytelenek tenni a mindennáron való megegyezés híveinek, mert Constantinescuék kiválása a kormány azonnali bukását jelentené. A gazdasági kérdésekben a szélső liberálisok deferáltak Constantinescuéknak és beavatoították szerint Constantinescu hívei most a párt urai.

A Constantineisták minden permiszt megkapnak, tehát meg vannak elégedve. A liberális párt belső nyugalma ilyenformán biztosítva van — mondotta egy vezető, ugynevezett semleges liberális.

A miniszterelnök Belgrádban van, megint diplomáciai eredményeket szeretne hazahozni. Vintila Bratianu Párisban és Londonban még mindig nem rendezte a pénzügyi kérdéseket, de addig nem jön haza, míg a kölcsönöket meg nem szervezi, üres kézzel a vaskezü Bratianu testvérek kezéből is kiesik az ország gyepelője.

A liberális páriban

az elégtelenség egyre terjed, nem lényeges elvi vagy taktikai kérdés miatt elégedetlenek Bratianu hívei. A régi liberális párt rajongói kedvtelenedtek el, mert a liberális párt régi tradícióit veszni látják. Egy

őreg liberális a következőképpen jellemezte Bratianuék mai helyzetét.

Az őreg Juon Bratianu fia, II. Bratianu, ugyanúgy áll ma pártja élén, mint II. Vilmos a háborus Németország trónján. Győzőnek látszik, minden hatalom a kezében van. De egyetlen nap elég lesz ahhoz, hogy teljesen alámerüljön és soha többé ne jusson szerephez a fórumon.

A parasztpárt

és a nemzeti párt szoros fegyverbarátságáról, amelyet a választás alatt befejezett ténynek tekintettek, alig hallani valamit. A két párt között a pótválasztások miatt bizonyos differenciák támadtak, amelyeket teljesen még nem sikerült eloszlatni. Ennek főoka, hogy a parasztpárt egysége sok kívánnivalót hagy maga után.

A pártvezetők minden ellenkező nyilatkozata ellenére is kétségtelen, hogy Stere és Mihalache nem mindenben értenek egyet és ez a nézeteltérés eokban megbénítja a párt akcióképességét. A kormánnyal szemben tanusítandó taktikájukat azonban a caranisták mégis a nemzeti párt magatartásától teszik függővé és minden reményük a gyulafehérvári kongresszusban van, amelyen valószínűleg a parasztpárt is részt fog venni. A parlamenten kívüli akciók vezetője a nemzeti párt és a többi ellenzéki csoport működése csak függvénye lesz az erdélyiek eselskvéseinek.

Az averescanusok

nem akarják belátni, hogy üres programjuk végérvényesen lejártta az egykor oly népszerű Marasesti győzöt. A párt esze, Argetoianu, mindent elkövet, hogy a néppártot megmentse a teljes megsemmisüléstől és új párt-programot készít a teljes rekonstrukciója alapján. Agrárpárt névre kereszteli át a néppártot és így kísérel meg újból a párt vidéki megszervezését. Politikai körökben kevés jövőt jósolnak az új kísérltetnek és az ellenzéki pártok nem tekintik számottevő politikai erőnek Averescu vihartartott pártját.

Marghilománék,

miután a parlamentből teljesen kiszorultak, együttműködést, illetve támogatás formájában óhajtának belekapcsolódni a politikai küzdelmekbe, de alig van párt, amely a konzervatív progressziveket egyenrangú pártfőléknt kezelné. Valószínű, hogy a párt még a nyár folyamán feloszlik és a

ők, hanem nekik egy magasabb léreért.

hogy Palesztina al, ha zsidók nem gban? Epen el-zság fejlődési foka ne. A zsidók nem ményeket azíránt, a következő esz-keresztülvihető és arabok épügy ne a jövő iránt.

ok abban — fe-ormányzó] — hogy ese a jövő nagy goldani, kihatással szporában élő zsi-ivilizált világ hit-dására, művésze-etére. Palesztiná adni az új, a meg-ns az egész vi-

hatást tett az elő-

lte meg

mán király

masszövet-

get

onrad a buka-

dvárnál

st tudósítójától

k-magyar monar-

okának, Hötze-

emlékirásával most

a világhajtó. A

nem egy lapján

kes, gyakran lelep-

közlések vannak

politikai események

Konrad emlékei egy-

tes módon dombó-

egykori királyá-

HIREK

Csak látni, látni

Elültek már a régi boldog harcok
És csökos rimek, fájók, lobbanók.
Halkult szavu sápadt vérem se harsog
Lázás melódiákat,
Asszonyt és néha profétás beszédet.

Pedig a rimek, rimek óh be szépek,
S olyan jó fájni, hogyha van miért.
Most már csak így van: vér s velő kiegétt,
Nem fáj csök, csöktalanság,
S vagyok szédett fa, lombjahlullott, száraz.

És én tudom: beteg, bolond fa már az,
Ki napja múltán hajtna még rügyet.
Nem is gyümölcsözés az, ami farszt
— És mégis, mégis: mégis:
Jó volna még néhány év, rimes, csökos.

Jó volna állni szent-semmit-tudókhöz
Kik tudnak mindent újra kezdeni.
Elbukni, győzni: minden újabb jót hoz:
Dalok s új harcok lázát,
Szép süri fátlyolt szemre, látás ellen.

Gerincem hajlott és süppedt a mellem,
Vérem lehalkult, rimek nincsenek.
Nincs más, csak állni megtépetten, vereten,
És látni, látni
És nem fáj semmi, jaj, már nem fáj semmi.

Gizskalay János

— **Franchet d'Esperay jótanácsai.** Bukarestből jelentik: Franchet d'Esperay interjút adott az Adeverulnak. A tábornagy szerint Románia közös határa lévén Oroszországgal, állandan tarthat annak támadásaitól. Ezért Románia érdeke szoros kötelékeket létesíteni barátival, akikre szüksége van és segíteni fogják, ha kell. Franciaország mindig segítette és segíteni is fogja Romániát, azt kívánva, hogy a román nép szabadon fejlődhesse és élvezhesse földje gazdagságát.

— **Munkaképtelen a jugoszláv parlament a képviselők részvétele miatt.** Belgrádból jelentik: A belgrádi parlament most tárgyalja az 1922-23. évi költségvetést, amely igen nagy fontosságu az egész országra nézve. A tárgyalások csak akkor folytatnak, ha a törvényben előirt számú képviselő jelenik meg a parlament ülésén, ellenkező esetben az elnök köteles az ülést felfüggeszteni. A költségvetés tárgyalásán azonban a képviselők fel-tünően kis számban jelennek meg. Még a kormánypártiak sem tesznek eleget kötelezettségüknek. Emiatt a parlament munkájában állandó a fennakadás és a zavar. A kormány kezdetben azzal akarta a képviselőket munkára ösztönözni, hogy igazolatlanul való távolmaradás esetén megvonta a képviselőktől 180 dinár napidijukat. Mivel ez a retorzió sem vezetett eredményre, a kormány az új választójogi törvényben, amely most van előkészítés alatt, bizonyos feltételekhez köti a mandátum elnyerését, amely kifejezett köteletségül írja elő a képviselőnek a parlamentben való megjelenést, mert ellenkező esetben elvesztik állásukat. Addig is a kormány azzal fenyegette meg a képviselőket, hogy benyújtja lemondását, ha a képviselők a költségvetés tárgyalásánál továbbra is távolmaradnak a parlamentből.

— **Sürgösen lebonyolítják a kisa-játítási munkálatokat.** Bukarestből jelentik: A földmívelésügyi miniszter rendeletet adott ki a kisa-játítási munkálatok sürgös lebonyolítására, a községi legelők megállapítására és az agrártörvény összes rendelkezéseinek szigorú betartására vonatkozólag.

— **Zsidó küldöttség megy Szovjet-oroszországba.** Berlinből jelentik: A zsidó kivándorló bizottság központi irodája sürgönyértést kapott Moszkvából, amelyben a szovjetkormány megengedi a bizottság két tagjának, Adolf Heldnek (Newyork) és J. Effrokinnek (Páris), hogy beutazhassanak Oroszországba és itt a zsidók képviselőségével tárgyalhassanak az orosz zsidóság kivándorlása ügyében.

Az esküvő napja Belgrádban

A menyasszony levele a román miniszterelnökhöz

— Az Uj Kelet tudósítójától. —

Csütörtökön fényes ünnepségek keretében kezdtek meg a szerb király és Mariora főhercegnő esküvőjének szertartását. Az esküvő napján nyitották meg a kézimunkakiállítás és megtartották a nagy sportünnepségeket. Bukarestben az összes lapok vezetőikében méltatják az esküvő jelentőségét, a „Monitorul Oficial” pedig Mariora főhercegnő levelét közli, amelyben bucsut vesz szülőhá ajától.

Belgrádban

Belgrád, június 8. Ma délelőtt a parlament udvarán gyülekeztek a különböző delegációk és óriási tömeg kíséretében felvonultak a királyi palotához, ahol tisztelegtek az uralkodók előtt. A Kalimegdan előtt szintén nagy tömeg hullámozik, várva a folyton érkező vendégeket. A kikötőben egész éjjel nagy volt a forgalom, egyrészt futtak be a bárkák az ország minden részéből érkező küldöttségekkel, akik ma átvonultak a királynak.

Belgrád, június 8. Ma nyitották meg a fejedelmi esküvő alkalmával rendezett női kézimunkakiállítását.

— **Ukrán felkelők levegőbe röptettek egy municióraktárt.** Varsóból jelentik: Az ukrán felkelők Lipowcban levegőbe röptették a legnagyobb ukrán municióraktárt. A robbanástól 37 bolsevista katona és egy népbiztos meghalt. A raktárban nyolcmillió puskagolyó, huszoneezer tüzérségi löveg és nagy kézirányt, valamint különböző fegyverek voltak. A puskaportraktár mellett állott az első szovjet hadtest fölszerelési és élelmiszer-raktára, amelynek minden készlete elpusztult. A marinylet három tetszett elfogták és agyonlőtték.

— **Zuhan az osztrák korona.** Bécsből jelentik: A nemzeti tanács mai ülésén Seipel kancellár a vasuthaussera vonatkozólag kijelentette, hogy a kormány alaposan foglalkozik a kérdéssel, mifele ellenintézkedéseket tehetne a korona árfolyamának további kedvezőtlen alakulása ellen. A kedvezőtlen árfolyam főoka kétségtelenül abban áll, hogy a külföldi kölcsönökre vonatkozó oly régóta folyó tárgyalások még mindig nem vezettek eredményre. A kancellár határozottan kijelentette, hogy a kormány ezen hiteltárgyalásoknál változatlanul azt az álláspontot képviseli, hogy a bankjegyforgalmat nem fogja sem bankjegybevonással, sem lebélyegzéssel befolyásolni.

— **A brit zsidók ligája Palesztina betelepítéséért.** Londonból jelentik: A brit zsidók ligájának nemrégiben megtartott gyűlésén Rotschild L. báró, a liga elnöke, rámutatott a keleti zsidóság kimondhatatlan szenvedéseire és felkérte a liga tagjait a szerencsésellenek támogatására. Mr. Conard és L. Cohen jelentést tettek a liga munkásságáról, amely a multban leginkább abban merült ki, hogy az angol kormányt rábírták a palesztinai rekonstrukció folytatására.

— **A zsidókérdés a cseh parlamentben.** Prágából jelentik: A képviselőház egyik utolsó ülésén Benes miniszterelnök a hozzáintéztett interpellációra válaszolva kifejtette, hogy sem a cionista, sem a nemicionista zsidósággal szemben a köztársaság megalakulása előtt semmiféle kötelezettséget nem vállalt. A zsidókérdést a békeszerződésben sem említették és ez csak természetes a csehszlovák köztársaság alkotmányában, amelynek szelleme fölélegesség teszi a zsidó állampolgárookra való külön intézkedéseket.

— **Házasság. Izrael Helénke** Mararossziget és Róth József Nagykaroly jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **Ostromállapot Montenegróban.** Rómából jelentik: Az „Epoca” szerint a jugoszláv kormány a forradalmi jelenségek miatt Montenegróban kihirdette az ostromállapotot.

Bukarestben

Bukarest, június 8. A „Monitorul Oficial” mai száma közli Mariora hercegnőnek a miniszterelnökhöz intézett levelét, amelyben köszönetet mond az esküvője alkalmából az ország minden részéből tapasztalt szeretettel és ajándékokért. Kijelenti, hogy bár egész életét ezután új hazája boldogágának fogja szentelni, szívének egy része mindig Romániás marad, ahol szeretettel, szülei élnek, ahol annyi kedves barátja él, ahova gyermekkori emlékei fűlik. Állandó és változhatatlan érzelmek jelöl a hercegnő egy millió alapítványt tesz, amelynek kamataiból évenként 10 kiváló ipariskolai növendék kap ösztöndíjat.

Bukarest, június 8. A mai összes lapok vezetőiküket a belgrádi esküvőnek szentelik, kifejezve szeretetüket Mariora hercegnő iránt és rámutatva a királyi házasság nagy jelentőségének a két ország viszonyára.

Ma az összes templomokban istentisztelet volt az esküvő alkalmából.

— **A szakszervezeti kongresszus negyedik napja.** Nagyszébenből jelentik: A szakszervezeti kongresszus negyedik napján a munkássajtó szervezeti kérdéseiről, valamint a betegpénztárak autonómiájának helyreállításáról folyt a vita. A kongresszus üdvözlését küldte a szabadonbocsátott munkásoknak és elhatározta, hogy a börtönben levőknek állandó segélyt fognak nyújtani. Ezután megválasztották az intéző bizottságot, melynek tagjai: German, Niculescu, Damian, Ghempet és Geller, Bartha, Buciumeanu, Somló és Din.

— **Az utóállamok jogiügyének rendezése.** Budapestről jelentik: Geöze Bertalan budapesti ügyvéd indítványt terjesztett be az ügyvédi kamarához, hogy az utóállamok jogszakértőivel együtt közös tanácskozáson rendezzék az elszakított területekkel kapcsolatos összekuszált jogiügyleteket. A kamara az indítvány felett még nem döntött.

— **Zsidó színházi élet Bukarestben.** Bukaresti munkatársunk jelenti: Bukarest egyik félreeső, alig ismert kerthelyiségében tegnap kezdte meg vendégzereplését a bécsi „Freie Jüdische Volksbühne” társulata, élén Barátov Pállal, a kiváló oroszországi színésszel. Barátov a moszkvai állami színház egyik legjobb művésze volt, aki csak azóta tért vissza a jiddis színpadra, amióta Oroszországot elhagyta. Gordin híres darbjával, „Az idegen”-nel kezdte meg vendégzereplését a zsidó társulat olyan sikerrel, amire eddig a Bukarestben szerepelt zsidó társulatoknál nem volt példa. Az összes bukaresti lapok hosszabb kritikákban számolnak be a megnyitó előadásról és nem győzik dicsegni a társulatról, amelynek minden egyes tagja olyan művész, aki bármely világváros legelőkelőbb színpadán is megállja a helyét. „Egyszerű, de mindvégig művészi eszközökkel — írja a „Dimineața” — játszották meg a színészek. „Az idegen”-t, azt a kiváló darabot, amely tul a köznapi színjátékokon, Gordin a zsidó színpad igazi reformátorának mutatják.”

— **Zsidó-lengyel szakszervezetek.** Varsóból jelentik: A lengyelországi zsidó szakszervezetek mostanában tartották évi közgyűlésüket. A gyűlésen résztvett a zsidó munkásság minden irányzatához tartozó képviselő, akik elhatározták, hogy egyesülnek a lengyel szakszervezeti közületekkel, de csak olyan feltételekkel, ha a jiddis nyelvet a szakszervezetekben respektálják és ha a szakszervezetek jövedelmének egy részét zsidó kulturális célokra engedik át.

— **Cigányok egymás között.** Moises Simon tusini cigány a mult év őszén egy fadoronggal szóváltás hevében kétszer úgy fejbavágta régi haragóat Vasile Gáspárt, hogy az három

nap mulva meghalt. A kolozsvári törvényesek tegnap vontá felelősségre Moises Simont, aki azt állította, hogy végzetes tettét önvédelemből követte el. A vád tanui szerint Vasile Gáspárt Moisesnek egy barátja lefogta és a védtelen Vasiliét így érték Moises halos ütése. Dr. Giurgiu védőbeszéde után a bíróság egy évi és két hónapi fogházra ítélte a gyilkos cigányt.

— **Rablóvilág a román-bolgár határon.** Bukaresti munkatársunk jelenti: Jugoszlávia néhány nappal ezelőtt nyújtott át jegyzéket Bulgáriának a komitácók garázdálkodásának megszüntetése tárgyában s nem lehetetlen, hogy néhány nap mulva Románia is hasonló lépéseket fog tenni. A Bulgáriával határos román területek nap-nap után ki vannak téve a komitácók támadásainak, amelyeket dacára a kirendelt erős csendőrségi és katonai osztagoknak, nem lehet elhárítani. Silistrából nap nap után újabb támadásokat jelentenek. Néhány napja csak, hogy két, régóta keresett komitációs román hadvezérek keze került s ekkor mindenki azt hitte, hogy legalább egy ideig csend lesz. Néhány napig nyugalom is volt a bulgár határon, de csak azért, hogy a bandatámadások újabb erővel meginduljanak. A legutolsó négy nap alatt nyolc támadásról érkezett jelentés a román hatóságokhoz. Románia nemrégiben barátságos uton figyelmeztette a bukaresti bulgár követséget, hogy a bulgárok is igyekezzenek megakadályozni a komitácók támadásait. Ficsor bulgár követ ekkor személyesen Bulgáriába utazott s az ő jelentései alapján a bulgár katonai és csendőrpáncosnokokkal valóságos hajtóvadászatot indítottak meg a komitácók ellen. Bulgária azonban kénytelen volt a román kormány tudomására hozni, hogy nem áll annyi katonai erő rendelkezésére, amellyel megfékezhetné a komitácikat, mert az egész ország területéről a román határra kellene összpontosítania minden fegyveres erejét ahhoz, hogy eredményesen szembezállhasson a rablóbandákkal, amelyek bevették magukat a határmenti erdőkbe. Tekintve, hogy a határmenti területek lakossága a román kormánytól fokozottabb közbiztonsági intézkedéseket sürget, Románia kénytelen lesz Bulgáriával ebben az ügyben újabb lépéseket tenni.

— **A Természetbarátok Turista-egyesülete vasárnap, f. hó 11-én kirándulást vezet a következő útirány mellett: Csillaghegy, Lombitető, Kajántó, Csuptető, Tekintő. Találkozás reggel háromnegyed 7-kor. Indulás 7 órakor. Vendégeket az egyesület szívesen lát.**

— **Palesztinai diákok és Perc sifőhírtára.** Jeruzsálemből jelentik: Ismeretes, hogy J. L. Perc, a nagy zsidó elbeszélő sirja még mindig jelen. Az amerikai zsidó munkások tavaly elhatározták, hogy a költő sirja fölé emlékművet állítanak költészetéhez és emberi nagyságához méltó. Szerintük ez nem lehet más egy nagy fehér obeliszknél, mely a tisztaságot és egyszerűséget jelképezné. A sifőhírtart is egyszerűnek terveztek: „Itt nyugszik Perc, aki megtalálta és visszaadta a zsidó nép lelkét és szívét.” A szöveg jiddis nyelven. E terv ellen Palesztina ifjusága tiltakozik. A fiatalok azt mondják, hogy Perc nem a zsidó nép rétegének, a munkásságnak a költője volt, hanem mindnyájunknak. És mint-hogy a nemzet nyelve héber s mint-hogy maga Perc is héberül írt, követelik a sifőhírtart héber szövegét. A tiltakozást memorandumba foglalva elküldték a varsói zsidó hitközségnek.

— **Kivégzett pogromisták.** Moszkvából jelentik: A hivatalos lap közli a zitomiri szovjetbíróságok halalos ítéletét egy tizenegy tagból álló banda ellen. A halalos ítéletet azért hajtották végre rajtuk, mert a kievi és podoliai kerületben pogromokat rendeztek.

— **Lakók, háztulajdonosok figyelmébe!** Az új lakbérleti törvény hiteles magyar fordítása szakszerű magyarázattal ellátva kapható a Fraternitas nyomdában, Uj Kelet kiadóhivatalában (Brassai-utca 10), minden könyvkereskedésben és az Uj Kelet összes vidéki elárúsítóinál.

— **Borolin mentholos sóborszesz** a legjobb háziszer.

A zs Görög

A „Wien” katarsa besz követegei ta konzulátus diplomaták a zsidókérdésben kérdésekn következőkk

— Ami dést illeti, hogy a lak értésben él. tette a gö jásuak egye fliktus csak mezősébből zsidók nem joguságot de egyes zsi télyes társa tak maguk példálul S. a ahol a zsid teszik az ó

— Gör nyozó rés mazásu. Sa hadmentese ben főleg k zsidók kimo képezik a ban az b város képv dóság veze delegátusa cian, ahol kódot. M legnagyobb tét és ab legjobb bar a Megváltó len szolgál

— A zsi tőleg Görö örömmel lá lesztinában, lül támogt terveit. Eb álláspontun amikor a z szére meg láttamozást. tetben nin miathogy a debb időn földjén a érje el min

A görög tette, hogy kereskedelm tes tényező és rövides között a ga

Irtá

A szatn akkoriban Bukrusnak elnevezték nagy fekete és vadteki sokan felték talmudisták gyakran le rebbe tanítá a rebbe, mi késlekedése tam és sz hogy a mul ismétlődik ségre vonni ségről besz jásról, fogfá telen voltat hogy Burk feltem. A re dalkozott; k mudista eg egyszerűen mondatot:

Hünd, Dü bis Ich bin Wenn Kümt Un we

A zsidókérdés Görögországban

Az Uj Kelet tudósítójától

A „Wiener Morgenzeitung“ munkatársa beszélgetést folytatott Drosos követségi tanácsossal, a bécsi görög konzulátus tagjával és más görög diplomatákkal, akik Görögországnak a zsidókérdésben és a Palesztina-kérdésben elfoglalt álláspontját a következőkben fejtették ki:

— Ami a görögországi zsidókérdést illeti, csak azt mondhatjuk, hogy a lakosság a legteljesebb egyetértésben él. Nemrég ugyan vitássá tették a görög közéletben a másvalásúak egyenjóságát, de ez a konfliktus csak a törvény téves értelmezéséből támadt. A valóságban a zsidók nemcsak a legteljesebb egyenjóságot élvezik Görögországban, de egyes zsidó centrumokban tekintélyes társadalmi állást is biztosítottak maguknak. Ilyen zsidó központ például Saloniki, Korfu és Szmyrna, ahol a zsidók számottevő százalékat teszik az összlakosságnak.

— Görögország zsidósága tulajdonképpen részben spanyolországi származású. Saját kívánságukra a zsidók hadmentesek. Foglalkozás tekintetében főleg kereskedők. Szmyrnában a zsidók kimondottan a felső osztályt képezik a lakosságban, amit legjobban az bizonyít, hogy Malach, a város képviselője is a szmyrnai zsidóság vezetője, Görögország egyik delegátusa volt a gónai konferencián, ahol a legnagyobb sikerrel működött. Melach, aki Görögország legnagyobbjainak is bírja a tiszteletét és aki Konstantin király egyik legjobb barátja, nemrég tüntették ki a Megváltó-renddel megbecsülhetetlen szolgálatai elismeréséül.

— A zsidó nemzeti otthonát illetően Görögország a legnagyobb örömmel látja annak teljesítését Palesztinában, sőt a lehetőségeken belül támogatni hajlandó a zsidóság terveiért. Ebben a kérdésben elfoglalt álláspontunkat már akkor kifejtettük, amikor a zsidó visszavándorlók részére megkönnyítettük az utlevél-látványozást. Görögországnak a tekintetben nincs förtébb kívánsága, minthogy a zsidó nemzet a legközelebbi időn belül megerősödjék és a földjén a legteljesebb önállóságot érje el minden irányban.

A görög követség végül kijelentette, hogy kormánya Görögország kereskedelmének és exportjának fontos tényezőjeként tekint Palesztinát és rövidesen megindul a két ország között a gazdasági érintkezés, amely-

ből mindkét részre csak haszon származhat. Görögország a legteljesebb jóakarattal kíséri figyelemmel Palesztina fejlődését és egyetlen alkalmat sem fog elmulasztani, hogy a Palesztina kérdésnek a zsidóság javára történő megoldásáért minden befolyását latbavesse.

Konstantinápoly szerepe a cionizmusban

— Az Uj Kelet Palesztinába küldött munkatársától —

Konstantinápoly, május 29.

Ezt a beszélgetést N. Abrahammal, a „Fédération Sioniste d'Orient“ elnökevel folytattam, a Tehiyat Cion társalgójában.

— Tehát mindössze három év óta van cionizmus Törökországban?

— Hivatalosan... igen. Ez különben magától értődik. Ameddig Palesztina Törökországhoz tartozott, a kormány nem engedhetett meg egy mozgalmat saját tartományai ellen.

— És addig itt nem is voltak cionisták?

— Voltak néhányan, külföldiek, akik titokban agitáltak... De ezeknek a száma alig lehetett több negyvennél.

— Hogy fogadták a törökök a Balfour-deklarációt?

— Örültek, hogy a zsidók kapták meg Palesztinát és hogy nem jutott idegen kézre... A zsidók — mondják — barátaink.

— Az egész országban kialakult már a mozgalom?

— Amennyire a politikai viszonyok megengedték, igen. A központi szervezet itt van, Konstantinápolyban, a „Fédération Sioniste d'Orient“ és ehhez tartozik Smirna, Trácia, Drinápoly, Brussa is. A többi nagyobb városban külön-külön szervezet működik.

— Milyen pártiránylatok vannak?

— Majdnem ugyanszok, mint másutt... Mizrahi, Hitaichut, Ceir-Cion.

— Tegnap künn voltam Hasköjben, a spanyol zsidók között és rengeteg héber felírást láttam. Ők is cionisták?

— A fiataljak igen. Az öregek most kezdenek megérni.

— Az itteni fiatalság általában nagyon szimpátiikus. Mialatt most Önre vártam, megfigyeltem néhány fiút és lányt... Milyen kitűnően beszélnek valamennyien franciául... Héberül is így tudnak?

— Abban még nem tökéletesek, mert hiszen a hebraizációt csak nemrég kezdtük meg. Azonban így is elég jól beszélnek... Keleten különben majdnem mindegyik zsidó tud héberül.

— A szomszédteremben cserkészeket láttam.

— Azok a „Makkabae“ tagjai... Pfadfinderek.

— Élnek az ifjusági mozgalom?

— Az időseket is az élteti. Szeretné ha látná, amikor egyszerre négyszáz zsidó cserkész zsidó zászló alatt a Grande rue de Pérée, törmelt sorokban végigvonul... Héber dalokat énekelnek... Nem felejtene el egyhamar.

— Mennyi chalu mehet át évente Konstantinápolyon?

— 1921-ben, amikor 8517 zsidó vándorolt be Palesztinába, 2781 itt vonult keresztül.

— Vannak chalu otthonaik?

— Hogyan... a borsing-housok. Sőt egy kolóniák is van: „Mesillah Adasa“, ahol a chaluok mindaddig dolgoznak, amíg utjukat folytathatják.

— Segítenek nekik a továbbutazásban is?

— A Palestine Office-nak ez a legfőbb feladata. Amikor egy-egy chalu-csoport összegyűl, hajóról gondoskodik és kedvezményes jegyet szerez nekik.

— Milyen hajózárok vannak innen Palesztinába?

— A Lloyd Triestino és a Servizio Marittimo Italiano kéthetenként indít hajót. Tehát minden hétre esik egy.

— Drága az út?

— Másodosztályon 100 török font (10 000 lei), harmadikon 25 (2 500 lei).

— Mennyi ideig tart?

— Minthogy a hajó mindenütt a part mentén megy és a legtöbb városnál megáll, tízenegy napig.

— Az angol megszálló csapatok segítségünkre vannak?

— Rendkívül készségesek... Ez az ő ügyük is, — mondják.

— Honnan jön most a legtöbb chalu?

— Oroszországból. Néhány héttel ezelőtt a „Mismar Havolga“ jött át. Ez egy zsidó munkáscsoport a Volga mellől. Most künn dolgoznak a kolónián. Kitűnő öregek.

— Mit beszélnek, üldözik őket?

— Nem, csak az éhség elől me-

nekülnek.

— A Joint ad ezeknek valami támogatást?

— Amit ad, azt kizárólag az oroszországi menekülteknek adja. De most leszállították az összeget. Eddig 12.000 dollárt osztottak ki minden hónapban, most nem adnak csak ötezret.

— Ki itt a politikai megbízott?

— Dr. Caleb... ő az Actions-commitmentnek is tagja.

— A grand-rabbin cionista?

— Feltétlenül... Olvasta?... a szulán most az I. osztályú Medzsidie renddel tüntette ki.

— A grand-rabbin bejáratos az udvarhoz?

— Gyakran meg szokott ott jeleni. Tegnap is, a Bajram-ünnep első napján, negyvenötperces audiencián volt. Öfelségénél... VI Mohamed újlag kijelentette, hogy szereti és ragyabesüli a zsidókat.

— A grand-rabbin idevaló?

— Nem, drinápolyi. De ezelőtt Bukarestben volt rabbi. A neve is romános: Bedzeranu.

— Milyen cionista akció folyik jelenleg?

— Sékelgyűjtés... Mademoiselle Magalnik!

— Plait il?

— Hány tömbje van eddig tele? — Non... non!... pas si bean-coup. Csak ötven lap.

— Mibe kerül itt egy sékel?

— Fél lirába.

— Az olvasóteremben francia-nyelvű cionista újságot láttam. Azt Őzők adják ki?

— A „La Nation“-t?... Igen... Minden héten egyszer jelenik meg.

— Kaphatnék belőle egy példányt...

— Kérem... Műcszjő Nissim!... une Nation!... Parancsoljon.

— Köszönöm... Cserében én is elküldöm majd az Uj Keletet... Egyébként nagyon örvendtem... Salom!

Ben Ami

Izléses kivitelű, tartós butort csak a dicsőszentmártoni földgázüzemü Faáru gyártól vásárolhat a legelőnyösebben. Ebédlők, hálólok, irodaberendezések, heverők stb. állandóan raktáron. Faáru gyár Rt. Dic iosantmartin (Dicsősztmárton). 3827-1

A kolozsvári török... Vasilie Gáspárt... omán bolgár ha... katarsunk jeleni... ppal ezelőtt nyuj... áriának a komi... nak megszüntetés... totlen, hogy né... ánia is hasonló... A Bulgáriával ha... nap-nap után ki... sik támadásainak... eudelt erős oend... agoknak, nem le... ból nap nap után... entenek. Néhány... régtóta keresett... atóságok kezre... ki azt hitte, hogy... end lesz. Néhány... t a bulgár hatá... gy a bandatáma... eginduljanak. A... stt nyolc táma... a román hatá... emrögében bará... ott) a bukaresti... y a bulgárok is... adályozni a komi... sev bulgár követ... gáriába utazott... a bulgár kato... nokegok valósá... dítottak meg a... ariá azonban kény... rmány tudomására... anyai katonai erő... el megfékezhetné... az egész ország... tárra kellene öss... egyveres erjét a... sben szembeszál... kal, amelyek be... armentü területek... rmánytól fokozot... észkedéseket sür... en lesz Bulgáriá... n újabb lépéseket

BLANKA

Irtá: Holder József (2)

III. A szatmári Bathyányi utcának akkoriiban egy híres kutyája volt. Burkusnak hívták és mi talmudisták cineveztük Sátánnak. Mert egy óriási nagy fekete állat volt, hosszszerű és vadtekinetű. Burkustól nagyon sokan féltek, különösen a nők és mi talmudisták. De jóképen én. Nagyon gyakran lekéstem Burkus miatt a rebbe tanításáról. Kezdetben úgy tett a rebbe, mintha nem venné észre késlekedésemet, mert jó tanuló voltam és szeretett. Későbbben láttam, hogy a mulasztásom gyakran megismétlődik és kénytelen volt felelőségre vonni. Egynehányszor betegségről beszéltem a rebbenek, fejfájásról, fogfájásról stb., de végre kénytelen voltam az igazat bevallani, hogy Burkustól, vagyis a Sátántól féltem. A rebbe mosolygott és esodálkozott; hogyan felhet jámbor talmudista egy kutyától. Az ember egyszerűen elmondja azt az ismert mondatot:

Hünd, Hünd
Dü bist Eszews Hünd
Ich bin Jankev's Kind
Wenn du wilst mich bászen
Kümt mein Tate Jankev
Un wet Dich cerászen.

És nem történhetik semmi baja. Aztán két-háromszor megismételte a rebbe ezt a verset és folytatta a tanítást.

A vers pillanatnyilag hatótrem, de ha újra láttam Burkust, mintha elfelejtetem volna a verset és újra félttem tőle.

IV. Mióta Blankát láttam a reggeli napban és a holdfényben, az volt az egyetlen titkos vágyam, hogy egyszer beszéljek vele. Az a különösen lágy hang, melyet akkor este hallottam, állandóan motoszkált a szivemben, gyötört édesen és kínzóan. Tudtam, bizonyosan tudtam, hogy ez csakis Blanka hangja lehetett. Mert az egy égi hang volt és nem lehetett másé, mint annak a drága, reggeli angyalnak a hangja. Sokszor mentem még ki este tízenegy órakor a gangra és figyeltem a szomszédék ablakát, de az mindig sötét volt. Néha rásütött a hold arra a bizonyos ajtóra és elébem varázsolta azt az isteni alakot, néha egy madár énekelt az éjszakában és benne remegett az az égi hang, de ez mind csak pillanatnyi képzelet volt, mely szétpatantotta szivemnek egy-egy hurját és széthullasztotta mint egy hervadt rózsza fonnyadt leveleit.

Es egyszer egy délelőttön, éppen a Jesiva felé tartottam, megláttam Burkust. Az utcán kószált és meg-

ijedtem tőle. Nagyon bántott a dolog, mert nagy nap volt; a talmud egyik új fejezetébe kezdett bele a rebbe és ilyenkor nem lehetett blicselni. Mindenkinél okvetlenül ott kellett lennie. De hiába én félttem Burkustól és nem mertem utnak indulni. Kétségbeesetten ott kószáltam a kapunk előtt és vártam, hogy Burkus elhagyja az utcát. De Burkusnak eszégbáan sem volt elmenni és ugy sé tált fel-le, mint egy randőr. Kódós idő volt és embert so lehetett látni az utcán, még kutyát se, csak éppen Burkust. És én álltam és vártam. Talán csudáa vártam. Végre elhátároztam, hogy bemegyek a szobámba és ágyba fekszem, hadd lássák a barátaim, hogy tnyleg beteg vagyok és igazolják távolmaradásomat a rebbe előtt. Hirtelen megütötte a fületem egy női hang. Összeborongtam. Mellettem állt Blanka és bájos moollyal kért, hogy kísérem el egy darabig, mert a néjéhez akar menni a fötérre és fél attól a kószáló vadállattól. Mint a menykő csapott belém a hang, mely után vágytam gyötrelmes órákon és napokon át. A szivem zakatolt és elsötétült előttem a világ.

K-kérem szépen — hebegtem benső remegéssel — n-nagyon szivesen, cs-csak egy pillanatig tessék várni, a b-barátomat várom, az is jön és így inkább... Hja, maga is fél a kutyától, ha-

ha-ha — tört ki csillingaló nevetéssel.

— Nem, kérem, én nem félek... csak tetszik tudni, mi együtt szoktunk menni... de ha sietni tetszik, én nem várom a... — mondtam tettetett bátorsággal.

Blanka nagyon sietett és én tudtam, hogy a barátomat ugyanis hiába várom, tehát neki indultam a nehéző utakra. Fogvaegyva tettem meg az első lépést Blanka oldalán. Szerettem volna egész uton arcába nézni és beszélni hozzá de a testem remegett, szemeim Blanka helyett Burkust keresték és ajkaim a rebbstól tanult verset dudolták:

Hünd, Hünd
Dü bist Eszews Hünd.

Burkus mintha észre sem vett volna beánunket, tovább sétált fel le mint egy randőr és én békében elértem a Bathyányi-utca végéi Blanka oldalán.

V. Burkustól többé nem félttem, de a rebbe tanítását annál gyakrabban mulasztottam. Blankát azután még csak egyszer láttam. Egy viharos reggelen megállt egy kocsí a kapunk előtt és elvitte Blankát.

Aztán újra jött a vágy, a titkos vágy és elvitt engem a sötét, a mély éjszakába. Vagy a fényes reggelbe?

KÖZGAZDASÁG

Mi történik a zár alá vett idegen vállalatokkal

Megállapítják az értéküket és tárgyalásokat kezdenek megváltásukról

Az Új Kelet tudósítójától

Bukarest, június 8. Ismeretes az a régebbi kormányrendelet, amelynek következtében zár alá helyezték az összes Nagyromániában működő volt ellenséges vagy külföldi tőke érdekkörébe tartozó vállalatokat. Egyes zár alá helyezett vállalatok később nacionalizálás után újból üzembe helyezték, másokat nacionalizálás nélkül mentesítettek a zár alól, legtöbbször azonban még most is zár alatt van és működése szünetel.

Tekintettel arra, hogy a jóvátételi bizottság egy kirendeltsége nem sokára Bukarestbe érkezik, a minisztériumok szakreferensei intenzív munkával állítják össze a statisztikát, amely a külföldi vállalatokra vonatkozó adatokat fogja pontosan feltüntetni. Külön bizottság felel fogja vizsgálni azt is, milyen körülmények között mentesítették a zár alól egyes vállalatokat. Amennyiben beigazolást nyer, hogy valamely vállalat nem a rendelkezések és törvényeknek megfelelően kezdte meg újra működését, a vállalatot ismét lefoglalják. A vizsgálat befejezése után állítják csak össze a kérdéses vállalatokra vonatkozó adatokat.

Ami a vállalatok jövőjét illeti, hivatalos helyről nyert értesülés szerint az a következőképpen fog alakulni:

1. Azokat a vállalatokat, amelyeket a bizottság a nemzeti védelem és az állami biztonság szempontjából nélkülözhetetleneknek fog nyilvánítani, teljes egészében nacionalizálni fogják.

2. A többi idegen vállalatot pedig külön bizottság fel fogja becsülni és felszólítja az illetékes külföldi kormányokat, hogy a becsülési értéket fizessék meg. Amennyiben ez megtörténik, a vállalatok teljesen felszabadulnak a zár alól és normális működésüket újra felvehetik.

Párisi távirat azt is hírül adja, hogy Vintila Bratiann pénzügyminiszter ott tárgyalásokat folytatott a jóvátételi bizottsággal a zár alatt levő német tőke érdekkörébe eső romániai vállalatok megváltásáról. A tárgyalások még nem fejeződtek be és most a módosított felel tanácsoknak, amelyek szerint Németország a vállalatokat megválthatja.

Belföld

(x) A bukaresti tőzsde hírei. Bukaresti munkatársunk jelenti: A bukaresti tőzsdét szinte meggyomorították a gyors egymásutánban következő ünnepek. A múlt héten ismét csak három napig volt forgalom a pünkösdi ünnepek miatt, amely előtt és után is egynapos szünetet tartott a hivatalos tőzsde. A magántőzsde természetesen tovább dolgozott s a Lipsca-utca kis bankjaiban és a Schreiber-kávéházban ugyanakkora forgalmat bonyolítottak le, mint a rendes tőzsdénapon. Ezúttal a magántőzsdén nagy árváltozásokat is regisztrálhatunk s az új hét hivatalos forgalma is ezeknek a jegyben indult meg. A legnagyobb áremelkedést most is a Creditul Minor érte el, amely hat hét óta a kedvelt petróleumpapírok között is a legfavorizáltabb. Az I. R. D. P., amelynek pedig a múlt héten új szondája nyílt meg, minden várakozás ellenére esett, az előző héten minden várható nyereséget eszkomptáltak s a hozzá fűzött remények nem teljesedtek be úgy, mint azt gondolták. Az elmúlt hét legérdekesebb mozzanata, hogy a Sospiro, amelynek részvénységét a megbukott Banca Națiunii tárcájában

van, erősen emelkedett. A likvidáló Banca Națiunii egyelőre kisebb tételekben adja el a kezében levő részvénystokkot, remélve, hogy az emelkedés tartós lesz s a bank veszteségeinek jelentős részét behozhatja, ha a Sospiro részvényeivel tervezett tranzakció bevalik.

(x) A bankok évenként fizetnek forgalmi adót. Bukaresti munkatársunk jelenti: A pénzügyminiszter nemrégiben rendeletet bocsátott ki, amelyben az összes pénzügyi hatóságokat felszólítja, hogy az egyszerűsített forgalmi adót a legpontosabban hajtsák be, mert annak behajtása nem történt eddig az al a szigorúsággal, amelyre szükség lett volna. A pénzügyminiszter a forgalmi adó behajtásáról újabb rendeletet adott ki, amelyben megengedi a bankoknak és pénzügyintézeteknek, hogy az adót ne havonként, hanem évente, a mérlegük alapján fizessék. A miniszter ezzel meg akarja kímélni a bankokat attól a bonyolult munkától, amelyet a havi forgalmi kimutatások elkészítése okoz. Az új rendelet értelmében a bankok a forgalmi adóra havonta bizonyos előleget fizetnek le, az adó végleges összegét azonban a mérleg alapján állapítják meg, amikor a bankok a hátralékos összegeket lefizetik a pénzügyigazgatóságoknak, illetőleg az adóhivataloknak.

(x) Románia kivitele Magyarországra. Most tették közzé Románia külkereskedelmi forgalmának februári statisztikáját, amely szerint Románia Magyarországra 1912 február havában többek között a következőket szállította: árpa 25 tonna, zab 31, tengeri 130, finomított petróleum 104, benzina 12, ásványolaj 1 tonna. Faárakban 4896 tonna szállítottak Magyarországra. Ezenkívül 26 darab bikát, 464 darab tehenet, 4124 darab ökröt és 2950 darab sertést, borból és egyéb italokból pedig 9743 literet szállítottak Magyarországra. Romániának legnagyobb kivitele Törökország felé irányul, ezután következnek Csehszlovákország és Magyarország. A február havában kivitt áruk értéke 239 millió leu volt.

(x) A kormány nem ad földgázkoncessziókat. Bukaresti jelentés szerint Arad város polgármestere ott tárgyal az aradi földgázkutató ügyében a pénzügyminiszterrel, aki kijelentette, hogy Arad város külön koncessziót nem kaphat, mert a kormány ősszel törvénnyel rendezi a földgázkutatót.

(x) Kontingentálják a fakivittel. Bukarestből jelenti: Az export-import bizottság ma ülést tartott az iparminisztériumban a fakivittel ügyben. A bizottság valószínűleg javasolni fogja a fakontingentálást, a tűzfakivittel együtt.

(x) Megalakult a Kereskedelmi Utazók Egyesülete. A kereskedelmi utazók vasárnap délelőtt Nagyváradon ülést tartottak, amelyen résztvettek egész Erdély és Bácsat területéről a

szakma képviselői. A gyűlés kimondta a szervezet létesítésének szükségességét és elfogadta a felolvasott alapszabályokat, mire megválasztották az egyesület titkárait. Az egyesület díszelnöke dr. Stern Ödön lett.

(x) Hogyan osztják fel a kontingentálási kvótát. Bukarestből jelenti: Az iparügyi minisztérium felszólította az összes megyei, járási és községi elöljáróságokat, tegyenek jelentést, hány sertésre, ökrökre, tehénre és juhra van szükségük szükségleteik fedezésére. A minisztérium a szükséges mennyiséget a kontingentálási belső kvóta alapján felgyűlt állatmennyiségből fogja kiutalni.

(x) A zab és bab kivitele kvótamentes lesz. Bukarestből táviratozzák: A „Lupta” szerint az árpa, zab és bab kivitel teljesen szabad lesz, minden kontingentálás nélkül. A tengerire nézve megmarad a jelenlegi kvótarendszer az új tranzit. A gabonakivittel az állam fogja lebonyolítani.

Külföld

(x) Németország újra exportál festékanyagot. Bukaresti munkatársunk jelenti: A német kormány hosszabb idő óta analízis-tekere nem adott kiviteli engedélyt. Minden festéket, amely a belső szükséglet fedezése után fennmaradt, maga a kormány vásárolt össze s Franciaországnak szállította a jóvátételi számla terhére. Franciaország szívesen fogadta ezt pénz helyett, mert így a világpiacra majdnem úgy szerepelt, mint a német festékgyárak kivitelű ügynöksége. Németország nemrégiben mégis kivétel a módszertől s a festékek diktálását a maga kezébe akarta visszazerezni. Különböző országokba való kivitel céljaira a gyáraknak nagyobb mennyiségű kivitel engedélyt bocsátott rendelkezésre. Egy ilyen kivitel engedély alapján a minap érkezett Bukarestbe egy nagyobb szállítmány német festékárú, közel 20 millió német márká értékben.

(x) A magyar gabonaforgalom szabályozása. Budapestől jelenti: A minisztertanács legutóbbi ülésén a közlekedési miniszter bemutatta azt a tervezetet, mely szerint az új gabona forgalmát szabályozni kívánja. A közalkalmazottak természetben való ellátást a minisztérium továbbra is fenn kívánja tartani. A munkásokat szintén a hatóságilag ellátandók közé veszik fel. Az ebből háromlő terhek túlyomó részét azonban a munkaadókra kívánja hártani. A miniszter az őrleési adó fenntartását és a kontingentálási rendszer megváltoztatását javasolja. A kivittel a belső szükséglet fedezése után fogják szabadítani.

Citrom

ládánként és vagontételekben

Kávé

Rio, Pernambuco, Sulfiminas,

Santos, Salvador engrosban kapható

Frischman Vilmos-nál

Bak-telep, Fränkel közraktár Cluj,

(lakás: Sándor László-u. 21.)

Telefon 2-90.

Kupferstein M. uri szabótermében

elegáns öltönyök és felöltők készülnek jutányos árak mellett. Francia divatlapok. Finom angol kelmék állandóan raktáron.

Cluj, Unió-utca 18. szám.

Milliósz légypapír

kapható

Erdélyi és Kovács

papír, rövid, galanterie és nürnbergi áruk nagykereskedésében. Cluj-Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 37.

Ort. Chevra Kadisa Cluj.

Meghívó

a f. évi június 11-én, vasárnap d. u.

3 órakor str. Piipescu (Szentlélek u.)

1. sz. a. tartandó

rendkívüli közgyűlésre.

TÁRGY.

1. Jegyzőkönyv hitele ítése.

2. Új temető vásárlás feletti határozat és ezzel kapcsolatos intézkedések.

Kéretnek a tagok, az ügy fontosságára való tekintettel, menézli nagyobb számban való megjelenésre.

Cluj, 1922 május hó 26.

Weisz Jenő Rosenzweig Antal

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

titkár. elnök.

Ha gyorsan kiszolgált, pontosan kimért és jó tűzifát akar, forduljon a Frenkel-fatelephoz

1347

(vált Janovitz és Tao) Strada Aprinjoareti (Gyufagyár-u.) 13. Telefon 7-90, 4-01, 2-81

SZÍNHÁZ

MA

Péntek: Osztárszerepos Rendes A.)

Szombat: Bohém énekes emelt h. Előadás: ajtókat

Vasárnap d. u. 14-edze

Vasárnap este helyará

Hétfő: Offenb. Esti elő

árakkal

A műsorra t

megvált

A hambur

idei színházi s

szencziója s

menyasszony

ben. Száz elő

po pás zenéj

színházban.

Színházban. A

a vége felé j

asszony beir

Élsőrangú sze

készületek ut

fogják megtar

premierjét s

magyszerű op

kedni.

Hétfő: O

Hétfőn este

operettnek les

előadás bérle

kal fogják

Sándor E

pelt világhír

Érzi már es

ségünket győ

a Bohémélet

Susnek Anna

Virág leszne

Alarcok Ocsé

Rózsa III, Ta

Virág. Buesu

estéjén a La

M

Uránia r

ura. Egy orv

film! Szomb

nagy kaland

Egyetem

helyett a leá

filmen. Szom

történet. Sze

Stuart Web

Üzemk

alig haszn

órai finom

nagyobbal

Üzembn

lehet A

Aut. orth

Zahl: 108 -

Die a

Bistrita such

מדינת ישראל

החלטת

Offer

gabe des A

an die Cult

Zum

Berufenen

Bistrit

Cul

szállit

utánve

Luszt

Cal.

szállit

utánve

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

Heti műsor

Péntek: Osztrigás Mici. (Vigjáték-repriz. Új szereposztással és új betanulással. Rendes helyárakkal. Napi bérlet 157. sz. A.)

Szombat: Bohémélet. (B. Sándor Erzsí kamaranékesnő bucsufőlépése. Mérsékelt emelt helyárakkal. Opera-bérlet 26. sz. Előadás kezdetén a nézőtérre vezető ajtókat bezárják.)

Vasárnap d. u.: Kék mazur. (Operett-ujdonság 14-edszer. Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap este: Szerelm vására. (Rendes helyárakkal. Bérletszűnet.)

Hétfő: Offenbach. (Operett-ujdonság 19-edszer. Esti előadás délutáni mérsékelt helyárakkal. Bérletszűnetben.)

A műsorra tűzött előadások jegyei előre megválthatók a színház pénztáránál.

A hamburgi menyasszony. Budapest ez-idei színházi szezonjának legnagyobb operett-szenzációja s legértékesebb sikere a Hamburgi menyasszony volt. Petrás Sárival a címszerepben. Száz előadást ért meg ez a jókedvű, popmás zenéjű operett Budapest legnagyobb színházában, a 3000 nézőt befogadó Városi Színházban. A magyar színház igazgatósága a vége felé járó időnyt a Hamburgi menyasszony bemutatásával akarja életkéltetni. Elsőrangú szereposztásban, ambiciózus előkészületek után a jövő hét pénteki estjén fogják megtartani a Hamburgi menyasszony premierjét s bizonyos, hogy ideig fog ez a egyszerű operett a színház műsorán uralkodni.

Hétfőn: Olcsó helyáras esti előadás. Hétfőn este az Offenbach c. óriási sikerű operettnek lesz a 13-edik előadása. Ezt az előadást bérleten kívül s mérsékelt helyárakkal fogják megtartani.

Sándor Erzsí főlépései. Kolozsvár ünnepeit világhírű vendégművésznője, Sándor Erzsí már csak három estén fogja közönségünket gyönyörködtetni. Szombaton, amikor a Bohémélet Mimijét fogja énekelni. Partneri Sasnek Anna, Szász Frigyes, Takács Mihály, Virág lesznek. Jövő kedden, amikor az Alarcok Oscárijában lép fel. Partneri Lávay, Rózsa Il, Takács Mihály, Sugár, Réthely, Virág. Bucsufőlépése a jövő hét csütörtöki estjén a Lakmó-ban lesz.

MOZGÓK MŰSORA:

Urania mozgóiban: Pénteken a Halál ura. Egy orvos drámája. Rendkívül hatásos film! Szombat, vasárnap Az élet hajótöröttjei, nagy kalendorfilm!

Egyetem mozgóiban: Pénteken Anyja helyett a leányát. Wildbrant híres regénye filmen. Szombat vasárnap szenzációs detektív-történet. Szerencse szeszélyei. Főszerepben: Stuart Webbs.

Üzemképes szeszfinomító

alig használt, vörös rézből, 100 liter órai finomítási teljesítő képességgel, nagyobbal való kicselelés miatt eladó. Üzemben megtekinthető és értekezni lehet Adólf Jónás szeszgyárában Alba-Julia 3945-1

Aut. orth. isr. Cultusgemeinde, Bistrita.

Zahl: 108-822.

Concurs.

Die aut. orth. isr. Cultusgemeinde zu Bistrita sucht einen musicalisch gebildeten Dirigenten, welcher befähigt ist ein Chor in hebräischer, abzurichten und zu dirigieren. Gehalt laut Übereinkommen.

Offertă samită Zugătise nebst An gabe des Alters und Familienstandes sind an die Cultusgemeinde zu richten.

Zum Probe-Vortrage werd-n nur die Berufenen zugelassen.

Bistrita (Bisritz), den 24. Mai 1922.

Israel Rachmuth, Präses

"Ursu" Piata Mihail Viteazul 26. kézműves nagykereskedés

Cseh gyártmányú fejkenőők és méter-árak nagyban eladása. 3973-1

Cukorka és csokoládé raktár

Lusztig és Nussbacher Cal. Regele Ferdinand 31.

szállítunk postán, utánvét mellett.

Valutapiac június 8-án

TŐZSDÉK	Lei	osch kor.	márka	fran. frank	svájci frank	lira	oszt. kor.	magy. kor.	font sterl.	dinár	leva	lengy. márká	dollár	holl. forint	török font	svéd kor.
Bukarest valuta deviza		295	5450	1335	28	755	135	19	640	204	103	378	147		95	
Bécs ... valuta deviza		800	53	1350	2640	750		1760	650			340	15400			
Prága valuta deviza			1802	173	995	270	33	605	234			13175	5205			
Berlin ... valuta deviza	18850	554		2630	5520	150250	225	3270					28737	11275		
Zürich ... valuta deviza		1007	186			272750	375	60				13	522			
Paris ... valuta deviza	740	2115	332		210	6320	008		4934				1096			
Budapesti valuta deviza	584	1715	1720	7912	18825	4525	590			1240		2250	875			
			303		16375	4550	560		3945							

PROGRESS

Rövidáru nagykereskedés

Oradea-Mare Nagypiac 5. Telefon 455.

Kereskedők legolcsóbb bevásárlási forrása

Kéfe, meszelő és eszetgyár!

Legalább 40%-ot takarít meg behozatali vám-ban minden kereskedő, ha nálam szerzi be szükségletét. Stern S. Andre, Oradea-Mare. (Nagyvárad). 1350

WOHANKA

Schweizerische Seidengazefabrik A. G. Zürich, egyed-árúsítása. Szitalymekben állandó nagy raktár minden számban. 0000000000

WOHANKA

és Társa Utóda Rt. Bizományi raktára. Nagyvárad, Nagypiac 14.

M. Iomberendezési tárgyak, eredeti Dieselmotorok, gőzgépek az összes pótalkatrészek magyar államvasúti cséplőkészletekhez, W. D. motorké-hez raktárról kaphatók az 3953-1

"Industria"

Kereskedelmi és Ipari Rt.-nél (ezelőtt Karczag Henrik) Timisoara - Temesvár. Telefon 9-14. Sürgöny-c.m. Industria Str. I. C. Bratianu (Uri-u) 3.

Hirdessen az UJ KELET-ben!

LEBEDA S. A.

Első romániai villangerőre berendezett áagneműgyár.

Készítünk:

Paplanokat: vatta, gyapjú és pihe töltelékkel, a legolcsóbb kivitelől a legfinomabb kivitelig. Továbbá **mat-racokat, párnákat** és mindennemű **áagneműket.**

Vállalunk:

kórházi, közéleti, valamint szállodai felszerelések szállítást továbbá mindennemű átalakításokat. Villanyerőre berendezett tolfosztó gépköncön bármily mennyiségű tolfosztást, tisztítást.

Veszünk:

minden mennyiségben lőszört, disznó-szört, kecskeszört, gyapjút és tollat. Mintát ár megjelöléssel (ab cluj állomás) kérünk küldeni

Eladunk:

mindennemű tisztított és szortírozott tollféléket nagyban és kicsinyben.

Eredeti guárl árak!!!

Gyár: Cluj-Kolozsvár, Strada Jasilor (volt Nagyszamos-u. 14. sz.), interurban telefon 596.

Üzlet: Calea Victoriei (volt Kossuth Lajos-utca 10. sz.) telefon 515.

Temesvári „BEGA” Gőzmalom Részvénytársaság

(ezelőtt „Hungária” Gőzmalom Rt.)

napi 12 vagon örlőké-
pesseget, modern malom
Legmederebb berendezési
tésztagyára
előállít mindennemű makkaronit,
jevesztést, tarhonyát kiváló
minőségben. 3951-1

Telefon 81. Telefon 81.

LÁDAGYÁR

Mindennemű ládákat és fadobozokat összeszegezti és szétcsédtet részekben megrendelésre azonnal készíti és szállítja a legolcsóbban napiáron.

Sajovics és Lebovits
Iakereskedés és ládagyár
Strada Cernanti (Kajántó-u.) 1. szám.

Cégtáblákat

legolcsóbban készít 1316
JAKAB
Starda Regala 12a. (volt Majális-u.)

IRÓGÉPEK

Van szerencsém értesíteni a t. c. t, hogy külföldi tanulmány utamról visszatérve Piata Mihailu Viteazul 41. szám alatt írógépjavitó műhelyt nyitottam, ahol bármilyen rendszerű író, számoló és írodagépek javítását és takarítását elvállalom. Ugyazint román-magyar és német betűrendszerre való átalakítását. Raktáron tartok mindennemű írógépeket, kellékeket és a legelsőbbrendű külföldi gyártmányú írógép-szalagokat. Levélebeli hívásra kimegyek. 3669-1

Becses pártfogását kérve maradtam tisztelettel:

Finkler Antal,
írógép-műszerész. P. M. Viteazul 41. Babos-palota a nagy vashíd mellett.

**Befőttes Ü hitelesített palac-
Uhorhás VE kok és poharak,
T á b l a G függő és fali**

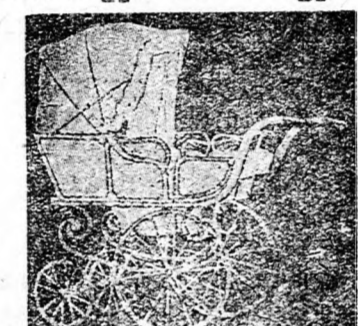
Lámpák
raktárról azonnal megrendelhetők

Ausländer Testvérek
Cluj-Kolozsvár, Piata M. Viteazul (v. Széchenyi-tér) 39. Telef. 9-54.
En-gros! En-detail!

Kássa Albert

**Gép- és elektro-
technikai** 1288
műszaki vállalata
Cluj, C. Victoriei 99.

Hercules gyermekocsigya Rt.

Főlerakat Baumzawelg Arnold, Cluj
Strada Reg. Ferdinand (Wesselényi M-u.)
25. szám. Állandó nagy raktár minden-
nemű gyermekocsikokban. Árjegyzéket
Engros kívánatra küld. Engros
3451

Ágyag és Vegyipar Rt. Szatmár

Gyárt: bőrenyvet, csontenyvet,
csontszirt, m ü t r á g y á t,
szappant, kocsikecsőt,
gépzsirt, téglát stb.
Vesz: csontot, száraz és vizes
hustást, nyers és olvasztott
fagyut.

ÁTUTALÁSOKAT!

a külföld bármely részébe
legszoilidabban eszközöl a

Forgalmi Bank Rt.

Cluj, az Urania palotával szem-
ben. Idegen pénznemek vétele és
eladása, folyó számlák, lombard-
kölcsonök, betétek naptól-napig
a legmagasabban kamatoztatnak.
Telefon 1-69 és 7-25.

SPORT

Labdarugás

A Haggibbor ifjúsági csapata Gyaluban. Annak a nemes törekvésnek és lelkes fáradozásnak, amelyet Gyalu községben néhány ambiciózus sportbarát hetek óta kifejtett, hogy a testedzés iránt az érdeklődést a falusi lakosság körében is felkeltse, szép eredménye mutatkozott pünkösdfőjén. Az új alakulatú *Gyalui Athletikai Club* ekkor tartotta meg pályavárató mérkőzését, amelyre ellenfélnek a Haggibbor ifjúsági csapatát hívta meg. A sportbarátok tömege kísérte át Gyaluba a Haggibbor ifjúsági gárdáját. *Gallus Viktor* földbírtokos, a GyAC kiváló elnökeinek nemesveretű üdvözlőbeszéde után hatalmas tempóban indult meg a játék, amely változatos fordulóival végig lekötötte a nagyszámban megjelent gyalui lakosság figyelmét és új birkókat szerzett a testedzés eszméjének. A csapatok szép, nívós játékokat produkáltak. A GyAC hatalmas fizikumú játékosainak testi fölényét a Haggibbor ifjúsági tagjai technikával és pontos összjátékkal ellensúlyozták. A vezető gólt a 30. percben a GyAC szerezte meg balösszekötője révén, *Baumzweig IV.* azonban hamarosan kiegyenlített és ő szerezte meg a vezető gólt is, majd *Gidali* szép góljával 3:1 arányban zárta a Haggibbor a féldőt.

A második féldőben a Haggibbor ifjúsági *Baumzweig IV.* és *Hirsch (Robogány)* révén még két gólt ért el és így 5:1 arányban győztese lett a pályavárató mérkőzésnek, amelyet *Pollák Dániel*, a Haggibbor első csapatának nagytudású játékosa jól és általános megelégedéssel vezette. A győztes csapatban *Gidali*, a legjobb gólt *Baumzweig IV.*, *Kasztner* és *Gombos* tüntek ki, a GyAC legjobb embere *Dávid* center volt. A mérkőzés után *Gallus* elnök vendégszeretettel üdvözlötte a Haggibbor ifjúsági csapatának tagjait és a kíséretében levő kolozsvári sportkedveket.

A Haggibbor Désen. A dési Unió június 18-án tartja meg új sporttelepe felavató ünnepségeit. A pályavárató mérkőzésre az Unió a Haggibbor első csapatát hívta meg, amely a meghívást elfogadta és június 18-án teljes csapatával rándul át Dése.

Zsidó sportélet Brassóban. A brassói zsidó sportegyesület, az *Ivria*, nemrég tartotta meg tisztújító közgyűlését, amely az egyesület élére jó zsidó erőket választott meg, akik rövid működésük alatt friss szellemet, új életet vittek be a klubba. Egyik szakosztály a mäsik után alakult meg. A tennisz, vívó és turisztikai szakosztály már igen szépen prosperálnak és intenzív működést fejtenek ki. Sportkörökben élénk érdeklődéssel és figyelemmel kísérik az *Ivria* erőteljes fejlődését.

Atlétika

Országos boxverseny Aradon. A Toldi Athletikai Club országos jellegűnek hirdetett boxversenyén mindössze 12 aradi versenyző indult, amely így kezdetleges sportot nyújtott. Eredmények: Könyvü suly: 1. Zborovszky, 2. Tipei, 3. Léderer. Középsuly: 1. Engel, 2. Szabó, 3. Stern. Nehézsuly: 1. Gelb, 2. Delma.

Románia sulyemelő bajnoksága. Aradról jelentik: A Toldi rendezésében Románia sulyemelő bajnokságáért lefolyt verseny a következő eredményekkel végződött: Könyvü suly: Bajnok: Antalfy, aki balkezettel 57, jobbkezettel 67, két kézzel 93, összesen 217 kg.-ot emelt. 2. Laza 201 kg. Nehézsuly: Bajnok: Grossner, aki balkezettel 54, jobbkezettel 63, két kézzel 85-5, összesen 202-5 kg.-ot emelt. Második a 85-5 kg.-ot emelő Gelb lett.

Külföldi eredmények

Union (Hamburg) - Szombathelyi AK 2:1. A hamburgi Union csapata, amely a pünkösdi ünnepek alatt 0:0 eredménnyel játszott az MTK-FTC

kombinált ellen és 2:1 arányban győzte le az UTE csapatát, szerdán a Szombathelyi AK csapatával játszott, amelyet 2:1 arányban — erős küzdelem után — legyőzött.

Felcélós szerkesztő: **MANTON ERNŐ**
Kiadó: **FRATERNITAS** nyomdáváli.
Szerkesztőségi telefonszám 977.

Rottmann Károly és Tsai
részesvénycsoporthoz 1220
Timisora IV. Strada Iancu Vacarescu (Bem-utca) 14. sz.
Szesz-szabadraktár, szeszenaturálé telep. Szilvórium és törkölyfőzde, rum-, likőr- és konyakgyár. Bornagykereskedés.

GANZ

Piata M. Viteazul Széchenyi-tér 41. sz. (Széki-palota.)

Elvállal elektromos világítási- és erőátviteli berendezéseket. Izzólámpák, izzólámpa szénpálcák, szerelési anyagok és kisebb motorok állandóan raktáron. — Költségvetéseket és felvilágosításokat díjtalanul nyújt. Telefon 403. 1260

Első dési építkezési és kereskedelmi vállalat, a szamosvölgyi vasút mészipari képviselője.

Ajánl vagontételekben oltott és oltatlan meszet, mészpórt. Az összes építkezések minden ágazatát olcsón és pontosan végrehajtja. Házak vétele és eladása, erdő és tüzfűtőüzem, erdők vétele, eladása és kitermelése. Hidak festése és mázolósa. — *Cim Varga Márton* és *Tsa Dej, Hossay Jenő-utca 1. Sörgöncim: Építkezési vállalat Dej. Telep: Kucsulat, vasútállomás Aranymező. 3895-1*

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket egyszerű közlési díja szavonként 1 lel. Vastagabb betűvel szedeti szavak 2 lel. Legkisebb apróhirdetési díja — 10 szög — 10 lel. Jellegű hirdetésekre szeméremű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknél a kiadóhivataltól vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbítatnak. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lel 60 bani bételegköltség fizetendő.

Románul perferktül beszéző üveg és porcellán kereskedősegéd 25—30 éves nőfelen, önálló detailista, üvegező és képergetező folyó év július 1-től állandó alkalmazásra főlvetelik *Gál Béla* üvegü-letében *Dévan*. Csak teljesen önálló szakember küldje ajánlatát. 3962-1

Főkönyvelő 20 éves gyakorlattal nagyobb ipari vagy kereskedelmi vállalatnál állandó szertü alkalmazást keres. Szives meghívást „Administrator” jellegre. „Lloyd” Cluj, *Calea Ferdinand 36.* továbbít, 3966-1

Széchenyi-tér 15. szám alatt levő 2 szoba konyha, kamara és pincéből álló lakasomat elcserelem ugyanolyan vagy esetleg egy szoba konyhás lehetőleg kertes, napfényes és portmentes lakással Tiszviselel-telep elején, *Zápolya*, Majális utca vagy hasonló helyen. Érdeklődni délután 6—8-ig. 3968-1

Ferenc József-ut 130. számú ház eladó. Két szoba, konyha rögtön átvehető. 3969-1

Órássegéd, önálló munkás, állandó alkalmazást nyerhet *Farkas Ignác* órákeresznél Sepsiszentgyörgyön. Érdeklődés *Florential* aranykereskedőnél Cluj. 3970-1

Eladó egy fikus, egy kétfelvas kocsi, egy fa fürdőkád, két konyhaszalt és egy gyerekszásy. *Görögtemplom-utca 16.* 3971-1

Eladó *Kriza-utca 18. szám* alatti ház. Azonnal beköltözhető. Értekezni ugyanott.

Kifutó fiut feiveszünk. Jelentkezni az Uj Kelet kiadóhivataltában.

Kitűnő tőkebefektetés. Világciikk szabadalom gyártására és terjesztésére alakuló társasághoz tagok kerestetnek. Érdeklődhetni Vas szabadalmi irodájában, *Str. Dragolina 122.* vagy *Gabányi Sándornál, Calea Regele Ferdinand 110.* Tőzsdé. 3955-1

תשלום לפרקטים כשר ייבוע שאליתok legalább tíz kilós postacsomagot 10 tucatot 26 leiert. *Felbermann Gyula* Nagykároly. 3829-1

Ruha- és fehéreműhímzést jutányos áron vállalom. *Uránia-palota II. em. 14. ajtó.*

Elveszett az aradi állomáson még február hónap egy ócska שולית gomb ezüstözött תפילת בורניאל és két pár תפילת egy nagy és egy kisebb, melyek csikos bordó zacskóban voltak. Kinek tudomása van róla vagy megvette sziveskedjék engem értesíteni amiért szép jutalomban részesítem, ha esetleg megvette a vételárát kétszeresen fogom megtéríteni. *Cim Löwy Izsák, Satu-Mare, str. Orleans volt Tompa-utca 23.* 3961-1

Verlässliche orth. koser Gasthaus ist in *Buziásfürdő* eröffnet. 3959-1

Önállóan működő gépész nagyobb fűrészüzemnél alkalmazást keres. Megkereséseket „Gépész” jellegre a kiadóhivataltól kér. 3956-1

Bocskor, mosófalp, felsőbőr és szilgyártóblank állandóan nagy készlet kicsinyben és nagyban. Legolcsóbb árak mellett. Vidéki megrendeléseket kis postacsomagokban is eszközölök. Jelenlegi talp és bocskor ára 65—70 lei. **Vagontételeknél 5 százalék kedvezmény.**

SÁMSON-BÖRGYÁR
Gyufagyár-utca 1. Gyorsáru raktárral szemben. Telefon: *Oyár 3—86, lakás 3—87. szám.*

A Nagyszentmiklósi Izraelita Hitközség Előljáróságától

51—922. sz. Pályázat.

A nagyszentmiklósi kongresszusi izraelita hitközségénél a rabbi-anakönyvvezető állás megüresedik, melynek betöltésére ezenel pályázat hirdetettik.

Pályázótól a román nyelv tudása vagy 2 éven belül való elsajátítása megköveteltetik, képesítése a vallás és szépművészeti miniszter rendeletével van szabályozva.

Javadalmazás megegyezes szerint. (Eddigi javadalmazás rabbi-anakönyvvezető, hitköztés és jegyzői állások együttes ellátásáért évi 22.000 lei, modern lakás és a hivatalai járó mellékjövödelmek.)

Meghívottak utiköltiségei megtérítetnek. Pályázathoz melléklendő eddigi szolgálai működésük és életleírásuk, valamint családi állapot feltüntetendő.

Pályázati határidő 1922. június 30. Nagyszentmiklós, 1922. május 28.

3960-1 Hitközségi Előljáróság.

KÖZPONTI HÖLGYFODRÁSZ ÉS MANIKÜRSZALON Cal. Reg. Ferd. 13. (udvarban)
Hajfestés, hajmunka, fejmosás, ondololás, fésülés legmodernebb, legjobb kivitelben. Hajlat veszek! **PÉTERFI JULISKA**

Értesítés!
A téli hónapokra készített „HERCULES”-sör elfogyván, most ismét a nyári hónapokra a kitűnő minőségben gyártott, közkedveltségnek örvendő, **hires barna „A P Á T”-sör különlegességet**

(a la München) hoztuk forgalomba. Felhívjuk a sörivő közönség figyelmét ezen elismert, kiváló sörgyártmányunkra, valamint az országiszerte előnyösen ismert világos **Monostori-sörre** is, melyek minden e szakmába vágó üzletben kaphatók

CZELL SÖRGYÁR
CLUJ (Kolozsvár), Monostor

„Kainai”
Malomkögyár
Targu-Mures—Marosvásárhely
Gyárt legnagyobb, ugy buza, mint tengeri örlésre alkalmas, francia rendszerű, rakott malomkövet. Minőségért garanzálók. 1367

Első Erdélyrészi Ékszerarugyár
Cluj, Str. Xenophon (volt Szappan-utca)
Telefon interurban 2—13. Sörgöncim 000000 Juvaera Cluj. 000000

Ékszerarugyár és nagykereskedés
Vesz: legmagasabb árban mindenemű arany és ezüstöt
Gyárt és elad: mindenemű ékszerarukat
Vállal: mindenemű briliáns munkákat, javításokat és alakításokat

Vésnöki műterm. **Fogászati arany és forasztó**, arany és ezüst huzalok és lemezek.
Csak **vizonteladók** részére.

Rituális Vendéglő כשר az Oláhszentgyörgy-fürdőben
Van szerencsém a nagyérdemű fürdőző közönség szives tudomására hozni, hogy az **Oláhszentgyörgy-fürdő** egy modern, a mai kor igényeinek teljesen megieelő **Vendéglőt** nyitottam, amely a legmagasabb kívánalmaknak is teljesen megfelel.

Elsőrendű konyha, kitűnő ételek. Tisztán kezelt szitali borok. A n. é. fürdőző közönség szives pártfogását kérve tisztelettel **Grün Zsigmond** vendéglős.

1300
„Barzel”
Fierarie—vasüzlet
CLUJ—KOLOZSVAR.
Piata M. Viteazul 13. Telet. 10-49.

Engros eladás!
1342
Rövid, norinbergi, galanterie és papíráruk külföldről raktárra érkeztek

Engrosi Simplon-áruház
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 25. sz. Főpostával szemben.
Engros eladás!

„Fraternitas” nyomda kiadása, Cluj—Kolozsvár.

Szerkesztőség
nivalat és ny
Cluj-Kolozsvár,
L. P. P. — Brass
AZ Uj Kelet
Szerkesztőség
Kiadóhivatal
Nyomda
Szerkesztőség
S. N. Sz.
A kéziratok kiz
szerkesztőségnek
25k. — Kézirate
adnak vissza és
hetünk m
V. évfolya
Az örö
Junius hat
ország főváros
szövetségi lig
szusa. Győző
let és távol
tek és nemze
keretek és tár
portok képvis
ülnek egymá
nak a világot
rafejlesztés utj
Politikai szar
kongresszusn
végérvényes h
őhajtások me
öntölt kiváns
talos politika
látásuk szerin
teljesíthetnek,
hagyhatnak.
ligák nem az
politikai hatal
viselőiből álla
sadalmi szerv
kölosi sulyt,
célok fontos
egybegyűlték
Régi, elis
ma is vezető
politikuskok, t
rok és népre
mai Európa p
a megnyugvás
ha határozata
államjogi köte
egyetlen euró
ki magát az é
lyet az elisme
maták és tud
kongresszusa
Európa m
problémájával
vetségi ligák
természetes, h
erintett minde
vagy réteg m
szavát, tanác
panaszait képt
égetőbb probl
pának, melyne
násésozik a k
nerzetű kiseb
egyre sürget
Valóban is:
hatodik kong
alakulatok hit
los képviselői
állami keretek
kisebbségek k
szlovák köztár
lett helyet fog
kisebbség ké
ország kiküld
német kisebbs
Egyetlen e
hiányzik esal
par-excellence
kisebbség, a z
Pedig a képv
litikai vagy
nincs. Csak b
vételt és a k
minden állam
seg előtt. Egye
volt csak E
kopogtatott a
kongresszusán
kérte bebecsaj
nak meghall
miért? Talán
segeknek ninc
csenek sérelm
kell, nekünk
megoldásra vá
kai kérdéseink
letet se tettün
munkájában v
Vannak. É
bak, még égé